

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - април 2024. године

Нови Сад, јун 2024. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	7
III. ПОЉОПРИВРЕДА	9
IV. ИНДУСТРИЈА	13
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	16
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	19
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	19
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	23
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	23
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	26
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	27
Спољнотрговинска робна размена по земљама	31
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	23
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	35
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	35
XI. ЗАРАДЕ	42
ИЗВОРИ ПОДАТАКА	45

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Економска активност Републике Србије наставила је, пети квартал заредом, да убрзава раст на међугодишњем нивоу и у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период претходне године, забележила реални раст БДП-а од 4,7%, вођен већом активношћу у услужним секторима, индустрији и грађевинарству, а према подацима за април, повољна кретања су настављена и на почетку другог квартала.

Посматрано с производне стране, раст је водио услужни сектор, осим трговине (допринос 1,7 п.п.), као и сама трговина (допринос 0,9 п.п.). Наиме, у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране остварен је значајан реални раст бруто додате вредности од 7,3% мг. Значајан раст је остварен и у сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама, од 2,9% мг. (допринос 0,7 п.п.), а у сектору грађевинарства, од 14,2% мг. (допринос 0,7 п.п.).

Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП-а у првом кварталу 2024. године био је вођен домаћом тражњом, у оквиру које су највише доприносиле потрошња домаћинстава (раст 4,4% мг. уз допринос 2,8 п.п.) и фиксне инвестиције (раст од 7,3% мг., допринос 1,7 п.п.). Расту домаће потрошње доприноси раст реалних доходака по основу виших зарада и пензија и смањење инфлације, док расту инвестиција у основна средства доприносе повећана профитабилност привреде из претходних година, висок прилив страних директних инвестиција (СДИ) и капитална издвајања државе, пре свега за потребе улагања у саобраћајну инфраструктуру.

Према пројекцији НБС-а, у 2024. години се очекује раст БДП-а Србије од 3,5%. Раст ће водити домаћа тражња, при чему ће већој приватној потрошњи допринети наставак раста запослености и зарада, а расту инвестиција реализација пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре. Услед очекиваног убрзања инвестиција и личне потрошње, пројектује се да ће увоз расти брже од извоза, што ће за последицу имати негативан допринос нето извоза. Пројекција раста за 2025. и 2026. се креће у распону 4-5%, узимајући у обзир реализацију инвестиција планираних програмом „Скок у будућност - Србија Експо 2027“.

Када је реч о регионалној расподели БДП-а Србије, према последњим подацима РЗС-а (који се односе на 2022. годину), учешћа региона у националном БДП-у су: на водећем месту Београдски регион (40,0%), након њега Регион Војводине (26,4%), а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (18,4%) и Регион Јужне и Источне Србије (15,2%). БДП по глави становника у Војводини износи 1.073 динара (2022), што је за 21,2% више у односу на 2021. годину, а за 0,8% више од националног БДП-а по глави становника у истом периоду (који је износио 1.065 хиљада динара).

Учешће региона у националном БДП-у,
2022. године

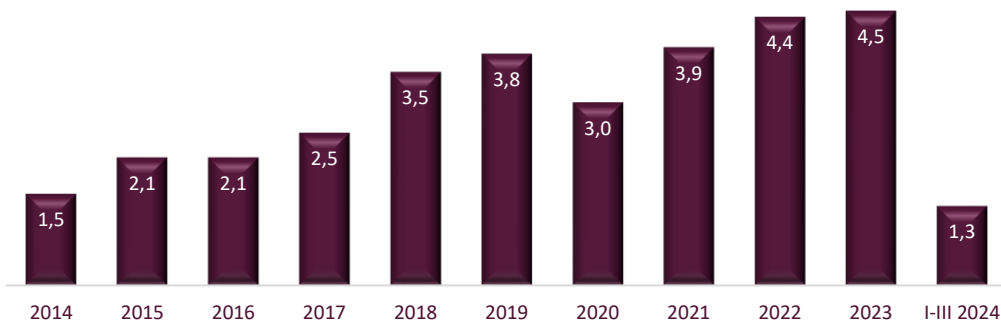
БДП по глави становника (у хиљ. РСД)

Захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности, релативној одрживости девизног курса, као и спроведеној фискалној консолидацији, у последњим годинама је вишеструко увећана профитабилност привреде, повећани су инвестициони кредити и државне инвестиције су двоструко веће. **Прилив СДИ у Србији је достигао рекордне нивое од 4,4 и 4,5 млрд евра у 2022. и 2023. години. Од укупно 23,1 млрд евра СДИ у периоду 2018-2023, преко 12 млрд евра усмерено је у разменљиве секторе, од чега скоро 7 млрд евра у прерађивачку индустрију.** Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска индустрија, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе снажан раст запослености, производње и извоза.

У прва три месеца 2024. године, прилив СДИ у Србији износио је 1,3 млрд евра, што је за око 450 млн евра, тј. 53,4% више него у истом периоду прошле године. СДИ су географски диверсификоване, с растућим учешћем земаља из азијског региона, поред ЕУ која је главни спољнотрговински партнер.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Војводина је у последњих двадесет година привукла СДИ у вредности од око 11,8 млрд евра. Укупно 647 компанија је инвестирало у Војводину, од чега тренутно активно послују 473 компаније, које запошљавају око 105.000 запослених. СДИ у Војводини су у највећој мери усмераване у **агробизнис (28%), аутомобилску индустрију (13%) и финансијски сектор - банке (12%),** а највеће инвестиције забележиле су **Немачка (1,9 млрд евра), САД (1,3 млрд евра) и Италија (1,0 млрд евра).**

Међугодишња инфлација у Републици Србији у последњих годину дана има силазну путању, с тим да је у априлу 2024. године стагнирала у односу на март и износила 5,0%, будући да почетком пољопривредне сезоне цене воћа и поврћа привремено расту, али се већ од маја очекује наставак опадајуће путање инфлације и њен повратак у границе циља. Успоравању инфлације и даље у највећој мери **доприноси наставак успоравања раста цена хране, као и цена**

производа и услуга у оквиру базне инфлације (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета). Када је реч о **месечној инфлацији у Србији**, она је у **априлу 2024. износила 0,7%** и била је у највећој мери вођена растом цена производа и услуга у оквиру базне инфлације, нафтних деривата и непрерађене хране. **Међугодишња инфлација у Војводини је у априлу 2024. године**, према подацима РЗС-а, износила **5,1%**, док је месечни раст цена у априлу, у односу на март, у Војводини износио **0,9%**.

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је у мају успорила на 4,5%**, чиме се вратила у границе циљаног одступања ($3\pm 1,5\%$). Када је реч о **месечној инфлацији**, потрошачке цене су у мају у односу на април биле веће за **0,4%**. Према пројекцијама НБС, **инфлација ће наставити да успорава до краја године** и у наредној години ће се кретати око централне вредности циља, чему ће знатно допринети ефекти досадашњег заостравања монетарних услова и пад инфлационих очекивања.

У првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **сектор Пољопривреде, шумарства и рибарства Републике Србије** забележио је **реални раст бруто додате вредности** од 0,2%. Април 2024. године обележило је **топлије време од уобичајеног** за ово доба године са мањом количином падавина од просечне за овај месец. Најважнији задатак пољопривредника у априлу, **сетва јарих усева**, коју је у Војводини требало обавити на преко 1,1 милион хектара, обављена је на већини површина. У првом кварталу 2024, **цене репродукционог материјала, средстава за рад и услуга у пољопривреди су смањене за 10,3% мг.** **Цене примарних пољопривредних производа су током априла прекинуле негативни ценовни тренд, и после дуже времена показале благи опоравак.** Али, међугодишње посматрано, **цене пшенице, кукуруза и соје су у априлу биле мање, и то за 20,0%, 23,9% и 4,2%,** респективно.

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - април 2024. године забележила раст од 2,9% у односу на исти период прошле године, чему је допринео међугодишњи пораст обима производње **Прерађивачког сектора, од 3,9% мг.** и производње сектора **Рударство, од 6,1% мг.**, док је с друге стране, производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** у прва четири месеца ове године била за **3,3% мања** у односу на исти период прошле године. Само у **априлу 2024. године, индустријска производња Републике Србије је била већа за 2,9%** у односу на април прошле године.

Индустријска производња на територији АП Војводине је у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период прошле године, забележила пад од 2,7%, вођен међугодишњим **смањењем обима производње у сва три сектора** индустрије. Највећи утицај на смањење производње у индустрији Војводине имала је **Прерађивачка индустрија**, која је **мг. смањена за 2,5%.** Сектор **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** забележио је међугодишњи **пад обима производње од 9,4%**, као и **сектор Рударство**, у којем је производња у посматраном периоду била **међугодишње мања за незнатних 0,4%.** Посматрано **по областима делатности**, међугодишњем паду укупне индустрије Покрајине највише је допринела **Производња кокса и деривата нафте**, која је у односу на период јануар - април 2023. **смањена за 42,0%** услед планираног ремонта извођеног у рафинерији Панчево. Упркос паду укупне индустријске производње Војводине, **међугодишње повећање физичког обима производње** забележено је у **17 области делатности** (које чине 59% укупне индустрије Војводине), а **највећи позитиван утицај** имале су: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа**, која је **мг. повећана за 215,7%**, и **Производња електричне опреме**, која је **мг. повећана за 21,1%.** Само у **априлу 2024. године, у односу на април 2023, индустријска производња АП Војводине била је мања за 6,2%,** услед мањег обима производње у сва три сектора.

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), забележила реалан раст од 16,6%. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених само у Србији повећана је реално за 18,3% мг., док је вредност радова изведених у иностранству реално смањена за 38,3% мг. У Војводини је у првом кварталу 2024. године вредност изведених грађевинских радова реално повећана за 22,9% у односу на исти период 2023. године. Међугодишње је вредност изведених грађевинских радова на зградама у Војводини повећана за 11,7%, док је на осталим грађевинама забележен раст грађевинске активности од 26,6% мг. У прва четири месеца 2024. године у Србији је издато 8.428 грађевинских дозвола, што је за 6,7% више у односу на исти период претходне године. Од тога, 40%, тј. 3.343 грађевинских дозвола издато је у АП Војводини, и то за 6,5% више него у прва четири месеца прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - април 2024. године био за 8,0% већи у сталним ценама у односу на исти период претходне године (за 13,2% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине међугодишње повећан за 9,7% у сталним ценама (14,5% у текућим ценама). Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије је у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период 2023. године, промет повећан у свим робним групама (промет прехранбених и непрехранбених производа реално је повећан за 7,5% и 9,8% мг., респективно, а промет моторних горива за 5,7% мг.).

Туристичке дестинације Републике Србије је у периоду јануар - април 2024. године посетило 1.185.550 туриста, што је за 9% више него у истом периоду 2023. године, уз раст броја ноћења од 6% мг. (регистровано је 3.586.947 ноћења туриста). Војводину је у истом периоду посетило 188.557 туриста (16% од укупних долазака у Републику Србију), што је за 6% више него у периоду јануар - април 2023. године, док је остварен број ноћења туриста у Војводини за прва четири месеца 2024. године износио 539.724, што је за 3% више него у истом периоду 2023. године. У Војводини је у периоду јануар - април 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 64.704 долазака туриста (34% укупних долазака у Војводину), односно 160.413 ноћења туриста (30% укупних ноћења у Војводини). Већину туриста чинили су страни туристи (58% учешће у доласцима, односно 68% учешће у оствареном броју ноћења). Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у прва три месеца 2024. године износио 575 млн евра и већи је за 12% у односу на девизни прилив остварен у истом периоду 2023. године.

Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у периоду јануар - април 2024. године износила 22,2 млрд евра, што је за 1,3% више од размене забележене у истом периоду 2023. године. Робни извоз је износио 9,8 млрд евра (раст од 1,4% мг.), а увоз 12,5 млрд евра (раст од 1,3% мг.). Србија је у прва четири месеца 2024. године забележила дефицит у робној размени са иностранством у износу од 2,7 млрд евра, који је за 19 млн евра, односно за незнатних 0,7% већи од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије је Немачка (15,3% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 13,6% укупног републичког увоза потекло је из Немачке у периоду јануар - април 2024).

АП Војводина је у прва четири месеца 2024. године остварила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 7,5 млрд евра (што чини 33,6% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и за незнатних 0,5% је већа у односу на робну размену остварену у истом периоду 2023. године. Извоз је реализован у вредности од 3,3 млрд евра (раст од 5,3% мг.), док је увоз износио 4,2 млрд евра (пад од 3,0% мг.). Војводина је у периоду јануар - април 2024. забележила дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 874,2 млн евра (за 297,0 млн евра или 25,4% мањи мг.). Главна дестинација војвођанског извоза у посматраном периоду је Немачка (20,3%), а највећи увоз забележен је из Немачке (15,4%) и Руске Федерације (10,6%).

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио **2.364.580**, што је за **0,6%** више у односу на први квартал 2023. године. Укупна регистрована запосленост у Војводини је у првом кварталу ове године износила **594.916** лица, што је за **0,9%** више у односу на први квартал 2023. године. У Војводини је **80%** лица запослено у правним лицима, **18%** су предузетници, запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а **2%** регистровани индивидуални пољопривредници. У Војводини је највише запослених регистровано у услужним секторима (**61,8%**), потом у индустрији (**30,5%**) и грађевинарству (**5,1%**), а најмање запослених у сектору пољопривреде (**2,6%**). Највећи међугодишњи раст броја запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године забележен у сектору **Административне и помоћне услужне делатности** (за **9,5%**) и сектору **Здравствена и социјална заштита** (за **9,2%**).

Стопа запослености у Републици Србији износи 50,9% (за **1,4** п.п. више у односу на први квартал 2023), а на нивоу Војводине **51,2%** (за **1,8** п.п. више мг.), према последњим подацима РЗС-а за први квартал 2024. године.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је на крају априла 2024. године било **382.229** незапослених лица, што је за **8,2%** мање у односу на април 2023. године. На територији Војводине је у исто време на евиденцији било **78.874** активно незапослених лица, што је за **6,5%** мање у односу на април прошле године. Незапосленост је у априлу 2024. године међугодишње смањена у свакој области Региона Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење је забележено у **Средњебанатској и Јужнобанатској области** (за по **-8,3%** мг.).

Стопа незапослености у Републици Србији је у првом кварталу ове године износила 9,4% (за **0,6** п.п. мање у односу на исти квартал 2023. године), а у **АП Војводини 9,6%** (за **0,8** п.п. више мг.).

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у периоду јануар - март 2024. године износила 131.893 динара, а просечна нето зарада **95.625 динара**. У поређењу са истим периодом претходне године, просечна бруто зарада **номинално је већа за 15,0%**, а **реално за 8,8%**, док је **просечна нето зарада већа за 14,9% номинално, односно за 8,7% реално**. У прва три месеца 2024. године остварен је двоцифрен међугодишњи раст просечних зарада код скоро свих делатности, а најизраженији је био у области образовања, саобраћаја, угоститељства и прерађивачке индустрије. **Највишу просечну зараду у Србији у посматраном периоду бележила је делатност Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности** (нето **281.961 динар**). **Само у марту 2024. године**, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је **133.373 динара**, а просечна нето зарада **96.913 динара**. **Медијална нето зарада за март 2024. године износила је 72.979 динара**, што значи да је **50%** запослених остварило зараду до наведеног износа.

У Војводини је просечна бруто зарада за прва три месеца 2024. године износила **125.000 динара**, а просечна нето зарада **90.508 динара**. У односу на исти период 2023. године, просечне бруто и нето зараде у Војводини забележиле су **номинални раст од 14,5% и 14,4%**, респективно. Посматрано по окрузима, највишу просечну нето зараду у посматраном периоду бележио је Јужнобачки округ (**101.020 динара**), а најнижу Западнобачки округ (**78.592 динара**). **Само у марту ове године, у АП Војводини је просечна бруто зарада износила 126.849 динара**, а просечна нето зарада **92.050 динара**, што је за **13,6% и 13,5%** више мг., респективно.

Неизвесност у погледу остварења пројекција инфлације и БДП-а у Србији и даље у највећој мери потичу од фактора из међународног окружења, а пре свега од геополитичких односа и изгледа за глобални привредни раст, првенствено зоне евра, као и **њиховог утицаја на светске цене енергената и других примарних производа**. Због и даље присутних геополитичких тензија

неопходна је додатна опрезност у погледу доношења одлука монетарне политике. Када је реч о **факторима из домаћег окружења**, важан је и исход домаће пољопривредне сезоне, који се у случају инфлације у највећој мери односи на **кретање цена воћа и поврћа**, док је за БДП од посебне важности **род житарица**. Ризици остварења пројекција потичу и од брзине раста домаће тражње, пре свега по основу висине прилива СДИ и улагања у инфраструктуру и сектор енергетике. НБС ће наставити да прати и анализира трендове на домаћем и међународном тржишту и да одлуке о будућој монетарној политици доноси у зависности од брзине успоравања инфлације, а приоритет монетарне политике остаће обезбеђење ценовне и финансијске стабилности у средњем року, уз подршку даљем расту и развоју привреде, као и даљем расту запослености и очувању повољног инвестиционог амбијента.

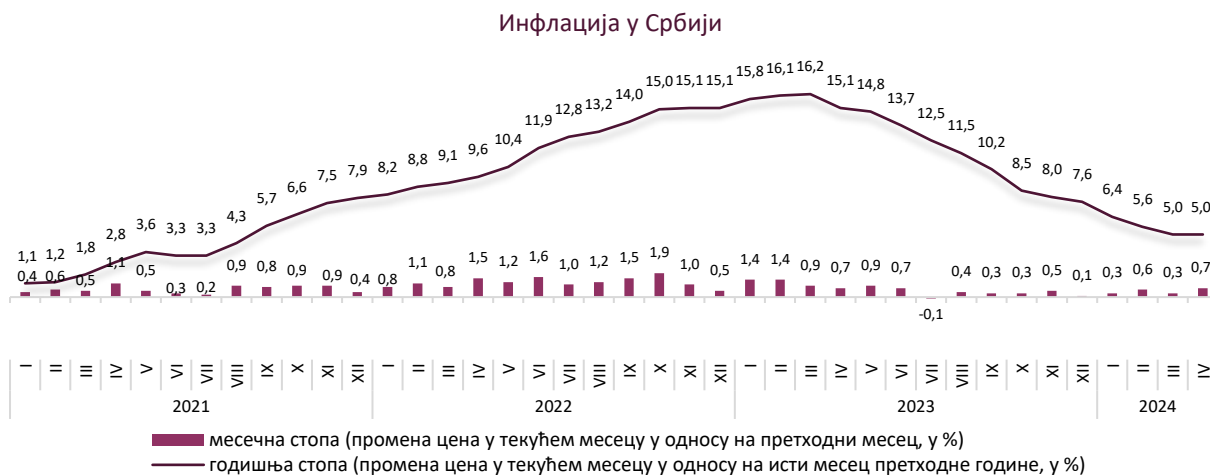

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији у последњих годину дана има силазну путању, с тим да је **у априлу 2024. године стагнирала у односу на март и износила 5,0%**, будући да почетком пољопривредне сезоне цене воћа и поврћа привремено расту, али се већ од маја очекује наставак опадајуће путање инфлације и њен повратак у границе циља. Успоравању инфлације и даље у највећој мери **доприноси наставак успоравања раста цена хране, као и цена производа и услуга у оквиру базне инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета).

Базна инфлација у Србији је, с друге стране, наставила и у априлу да успорава, **спуштајући се на ниво од 4,8% међугодишње**, чему су допринели ефекти заостравања монетарне политике, слабљење трошковних притисака и пад инфлационих очекивања.

Раст цена хране се спустио испод укупне и базне инфлације, тако да су у поређењу с априлом прошле године **цене хране и безалкохолних пића повећане за 2,9%** (што је непромењен мг. раст у односу на март), док су **цене поврћа биле ниже за 3,4% мг.** Раст **цена енергената** је у априлу износио **9,0% мг.**

Уже посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос међугодишњој стопи априлске инфлације** дале су **цене електричне енергије за домаћинства (0,8 п.п.)**, затим **цена горива и мазива за путничка возила и цена меса (по 0,6 п.п.)**. **Највећи негативан допринос** потекао је од **цена чврстих горива (-0,2 п.п.)** и **цена поврћа (-0,1 п.п.)**.

Када је реч о **месечној инфлацији у Србији**, она је у **априлу 2024. износила 0,7%** и била је у највећој мери вођена растом цена производа и услуга у оквиру базне инфлације, нафтних деривата и непрерађене хране. **Цене енергената** су на месечном нивоу у априлу порасле за 0,9%, што је у највећој мери било опредељено даљим растом **цена нафтних деривата** од 3,2%, док су **цене чврстих горива**, с друге стране, трећи месец заредом снижене. У оквиру цена хране, **цене непрерађене хране** у априлу у односу на март порасле су за 1,8%, вођене вишим ценама воћа, поврћа и меса, док су **цене прерађене хране** порасле за 0,3%. **Цене производа и услуга у оквиру базне инфлације** су у априлу порасле за 0,6% у односу на март - највише су поскупели одећа и обућа, производи кућне хемије, као и поједине услуге (станарине, ресторани и хотели).

Међугодишња инфлација у Војводини је у априлу 2024. године, према подацима РЗС-а, износила **5,1%**, док је месечни раст цена у априлу, у односу на март, у Војводини износио **0,9%**.

	IV 2024 III 2024		IV 2024 IV 2023		I – IV 2024 I – IV 2023	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,7	100,9	105,0	105,1	105,5	105,4

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је у мају успорила на 4,5%**, чиме се вратила у границе циљаног одступања ($3\pm 1,5\%$). Када је реч о **месечној инфлацији**, потрошачке цене су у мају у односу на април биле веће за **0,4%**.

Према пројекцијама НБС, **очекује се даље смањење инфлације у Србији и њено задржавање у границама циља у средњем року**, при чему ће се **од почетка 2025. године кретати око централне вредности циља од 3%**. Таквом кретању инфлације допринеће и даље рестриктивни монетарни услови, смањени глобални инфлаторни притисци, као и нижа инфлациона очекивања од тржишних субјеката.

И **глобална инфлација наставља да опада и приближава се претпандемијским нивоима**, пре свега услед ефеката претходног заостравања монетарних услова централних банака, слабљења трошковних притисака и попуштања застоја у глобалним ланцима снабдевања. НБС не очекује знатнији раст цена производа и услуга које увозимо, али наставља пажљиво да прати све факторе који и на страни понуде и на страни тражње могу деловати на кретање инфлације у наредном периоду, од чега ће зависити будуће одлуке монетарне политике. Већина централних банака предвиђа да ће се инфлација у њиховим земљама вратити у границе циља у другој половини ове или првој половини наредне године, а тржишни учесници очекују да је циклус заостравања монетарних политика завршен.

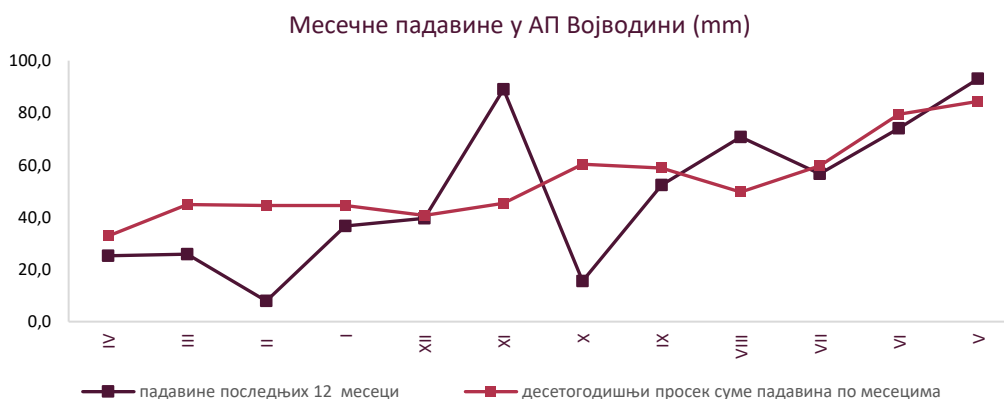
III. ПОЉОПРИВРЕДА

Према подацима РЗС-а, у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, сектор Пољопривреде, шумарства и рибарства Републике Србије забележио је **реални раст бруто додате вредности од 0,2%** (уз допринос расту БДП-а са 0,3 п.п.). Услед ефеката модернизације опреме и веће примене агротехничких мера (чему би требало да допринесу и повећане државне субвенције), претпоставља се да ће доћи до **наставка раста пољопривредне производње**, што би требало да резултира позитивним доприносом БДП-у.

Агрометеоролошки услови

Према подацима Републичког Хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **април 2024. године обележило је топлије време од уобичајеног за ово доба године, са мањом количином падавина од просечне за овај месец.**

Процент падавина на територији АП Војводине се у **априлу 2024. године**, у односу на десетогодишњи просек за посматрани месец, кретао **између 52,6%** (падавинска станица Сремска Митровица) и **101,7%** (падавинска станица Кикинда, где је у априлу измерено 25,2 mm талога по квадратном метру).

Биљна производња

У првој половини априла месеца, услед неповољног стања влажности површинског слоја тла, била је **отежана припрема земљишта и сетва јарих усева, као и ницање и раст већ посејаних раних пролећних култура**. Киша која је пала у другој половини месеца **поправила је залиху влаге** у површинском и дубљим слојевима обрадивог земљишта. Кукуруз, сунцокрет, соја, шећерна репа, као и остале ратарске културе, имале су добре услове за клијање и ницање у односу на претходни период, док су озима жита имала олакшан наставак вегетације. У другој половини месеца **стекли су се повољни услови за обављање послова у пољу**, од којих су најзначајнији: сетва јарих усева, сунцокрета, соје, луцерке, кукуруза, сетва и садња поврћа, берба и вађење раног поврћа, обрада земљишта у воћњацима и виноградима, пролећно прскање и заштита воћака од проузроковача биљних болести и штеточина, сузбијање корова. Упркос топлијем времену од просечног за април, крајем друге декаде месеца дошло је до **захлађења и слабих мразева** (до -2°C , на 2 m висине), што је било неповољно за стање воћа и винове лозе у подручјима са мањом надморском висином.

Најважнији задатак пољопривредника у априлу, **сетва јарих усева**, коју је у Војводини требало обавити на преко **1,1 милион хектара, обављена је на већини површина**.

Цене репродукционог материјала, средстава за рад и услуга у пољопривреди у првом кварталу 2024. године смањене су за 10,3% у односу на исти квартал прошле године. Пољопривредници су за **минерална ђубрива, храну за животиње, средства за заштиту биља и семе** издвајали мање средстава него у првом кварталу 2023. године, и то за **38,1%, 17,1%, 16,8% и 3,7%**, респективно. С друге стране, раст цена је забележен у групама: Одржавање објеката (за 8,5% мг.), Енергенти (6,6% мг.) и Остали производи и услуге (3,8% мг.).

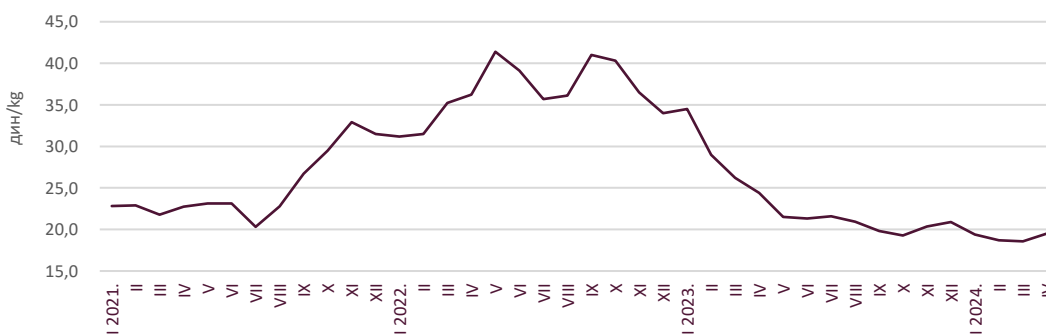
У односу на претходни квартал (последњи квартал 2023), цене репродукционог материјала, средстава за рад и услуга у пољопривреди **у првом кварталу 2024. године биле су веће за незнатних 0,2%**. Посматрано по групама производа, највећи раст цена забележен је у групама **Семе (6,6%) и Енергенти (2,4%)**.

Тржиште примарних пољопривредних производа

Цене примарних пољопривредних производа су током априла прекинуле негативни ценовни тренд, и после дуже времена показале **благи опоравак**.

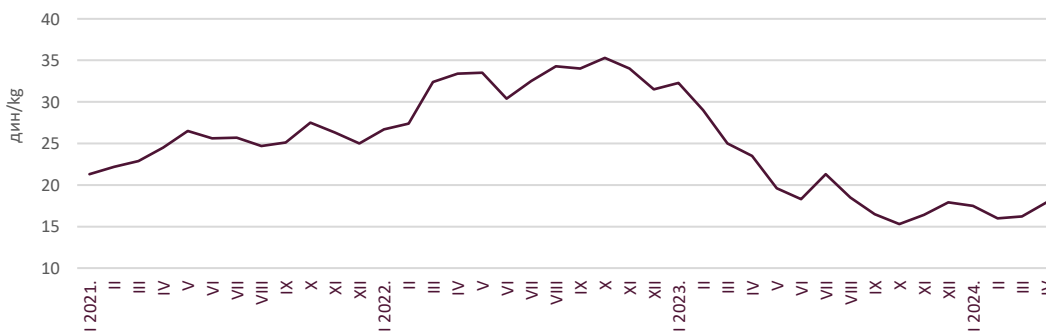
Цена пшенице у Србији се током априла 2024. године кретала између 18,9 и 21,3 дин/kg без ПДВ-а. Пондер цена пшенице је у априлу износила **19,5 дин/kg без ПДВ-а (167,0 €/t)**, што је за **20% мање од цене из априла 2023**, а **4,8%** је била већа од цене из претходног месеца.

Цена пшенице на домаћем тржишту по месецима (пондерисана, без ПДВ-а)

Пондерисана цена кукуруза у износу од 17,9 дин/kg без ПДВ-а у априлу 2024. године (**138,7 €/t**) је била **мања за 23,9%** у поређењу са ценом из априла претходне године, док је у поређењу са претходним месецом (када је кукуруз прометован по цени од 16,2 дин/kg) цена била већа за **10,3%**.

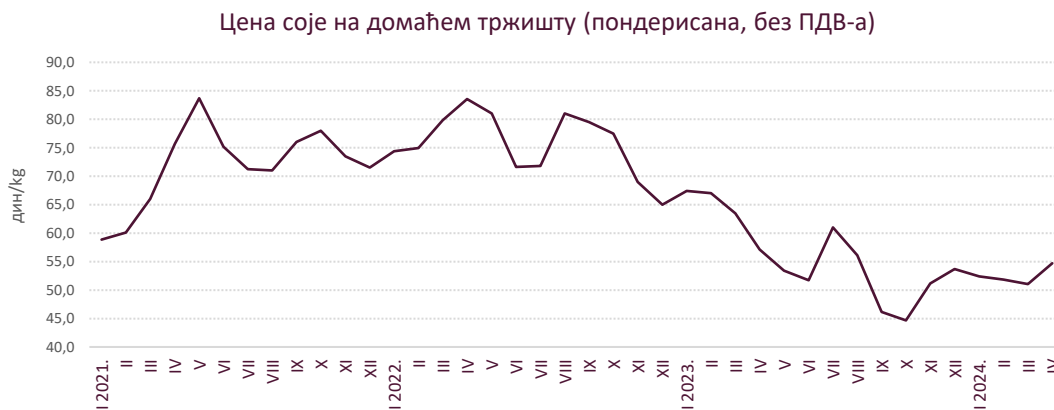
Цена кукуруза на домаћем тржишту по месецима (пондерисана, без ПДВ-а)

Ако се посматрају цене пшенице и кукуруза на тржишту ЕУ, у априлу месецу ове године највише су биле у Грчкој (пшеница 240,0 €/t, а кукуруз 220,0 €/t).

Цена соје у Србији се током априла 2024. године кретала између 53,5 дин/kg (почетком месеца) и 55,0 дин/kg (крајем месеца). Пондерисана цена без ПДВ-а износила је **54,7 дин/kg** и била је за **4,2% мања мг.** (у априлу претходне године је износила 57,1 дин/kg). У поређењу са претходним месецом, цена соје је у априлу била већа за 7,0%.

Цене прехранбених производа

Цене хране и безалкохолних пића у Србији су у априлу 2024. године биле веће за **5,0%** у односу на цене из истог месеца 2023. године, а за **0,7%** веће у поређењу са претходним месецом ове године. У односу на април 2023. године, **највише су поскупели минерална вода, безалкохолна пића и сокови (8,9%), месо (8,0%), шећер, џем, мед и чоколада (6,5%).** С друге стране, потрошачи су издвајали мање средстава за уља и масти (-4,8% мг.) и поврће (-3,4% мг.).

Сточарство

Просечне откупне цене живе стоке у априлу 2024. године су се разликовале на појединим сточним пијацама. Понуда **телади** је била слаба и кретала се од 550 до 820 дин/kg, у зависности од категорије. **Цена товне јунади** преко 480 килограма је била на прошломесечном нивоу (350 дин/kg). Обим понуде **прасади** на сточним пијацама је био мало бољи, а прасад телесне масе 16-25 килограма се продавала по цени од 500 до 600 динара за килограм. **Цена товних свиња** телесне масе 80-120 килограма варирала је од 220 до 250 дин/kg, што указује на исти ниво цене у односу на претходни месец. **Јагњад** се као и у марту прометовала по доминантној цени од 500 дин/kg. **Овце** су се, упркос слабој понуди, могле купити по цени која је варирала између 120 и 300 дин/kg, а најчешћа цена је била 220 дин/kg, као и током претходног месеца.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		I-III 2024.	Индекс
			I – III 2024 I – III 2023
Говеда	Број	14.447	108,0
	Нето маса (t)	3.962	108,9
Свиње	Број	254.061	89,7
	Нето маса (t)	20.284	89,8
Овце	Број	20.803	116,8
	Нето маса (t)	369	115,3
Живина	Број	10.718.904	110,3
	Нето маса (t)	20.203	114,7

У кланицама регистрованим на територији Војводине, према последњим подацима РС-а, у прва три месеца 2024. године заклано је више оваца (за 16,8%), живине (за 10,3%) и говеда (за 8,9%) а мање свиња (за 10,3%), у односу на период јануар - март 2023. године.

У периоду јануар - март 2024. године, укупна нето маса закланих оваца у Војводини већа је за 15,3%, живине за 14,7% и говеда за 8,9%, док је нето маса закланих свиња мања за 10,2%, у поређењу са истим периодом претходне године.

Шумарство

Обим радова на производњи шумских сортимената у Републици Србији у прва три месеца 2024. године износио је 589.342 m³ и у односу на исти период претходне године већи је за 3,5%, док је у Војводини производња шумских сортимената износила 222.303 m³ и већа је за 17,4% м. Обим радова у АП Војводини чинио је 37,7% од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији у истом периоду.

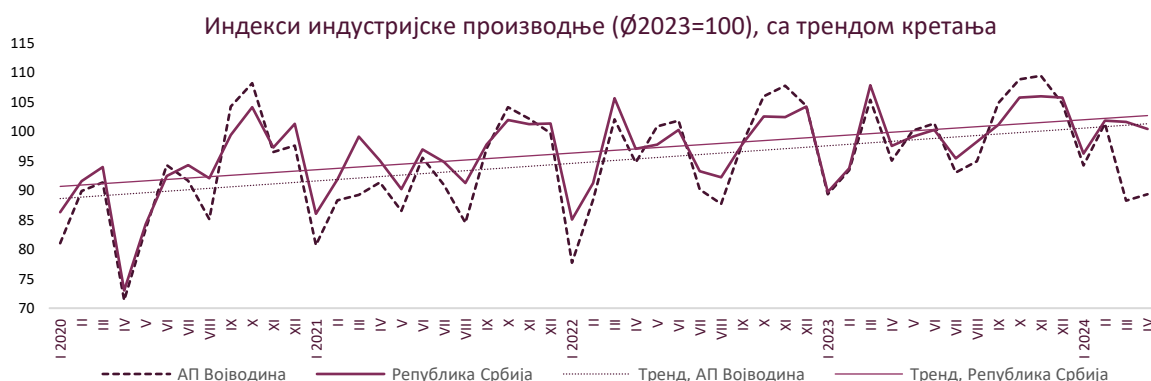

IV. ИНДУСТРИЈА

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - април 2024. године забележила раст од 2,9% у односу на исти период прошле године, чему је допринео међугодишњи пораст обима производње **Прерађивачког сектора, од 3,9% мг.** (допринос 3,0 п.п.) и производње сектора **Рударство, од 6,1% мг.** (допринос 0,9 п.п.). С друге стране, производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** је у прва четири месеца ове године била за **3,3% мања** у односу на исти период прошле године (допринос -0,3 п.п.).

Раст обима индустријске производње у Републици Србији, у посматраном периоду забележен је у **21 области делатности** (учешће од 79% у структури индустријске производње), а највећи допринос расту потекао је од **Производње основних метала** (која је мг. повећана за **70%** уз допринос расту укупној индустрији са 5,6 п.п.). Међугодишњи раст укупне индустрије Србије би у посматраном периоду био и већи да није било **пада обима производње у оквиру области Производња кокса и деривата нафте, од 41,1% мг.** у периоду јануар - април (допринос -1,2 п.п.), услед извођења планског **ремонта и инвестиционих радова на већини процесних постројења у Рафинерији нафте Панчево** (у периоду од 29. фебруара до 17. априла).

Само у априлу 2024. године, индустријска производња Републике Србије је за **2,9%** била већа у односу на април прошле године, на шта је утицао већи обим производње у сектору **Прерађивачке индустрије (за 6,6% мг.)** и сектору **Рударство (за 5,3% мг.)**, док је у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** обим производње био **мањи** него у априлу прошле године, за **15% мг.**

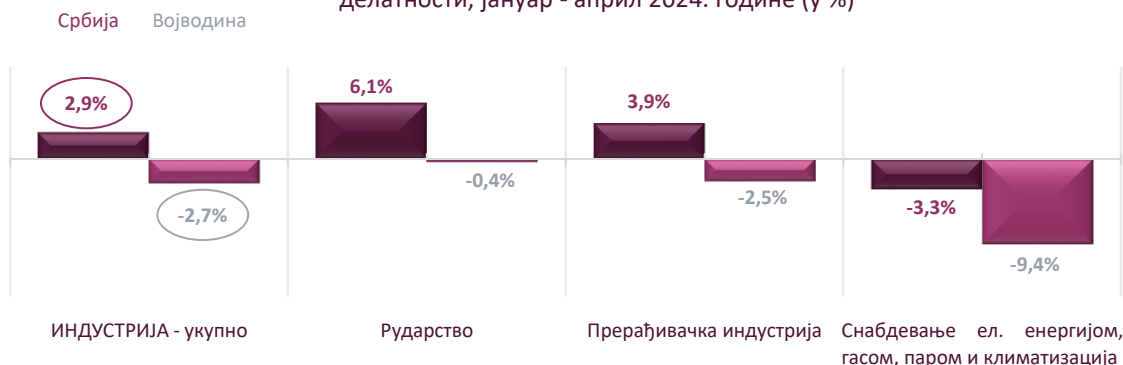

Индустријска производња на територији АП Војводине је у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период прошле године, забележила пад од **2,7%**, а вођено међугодишњим смањењем обима производње у сва три сектора индустрије. Највећи утицај на смањење производње у индустрији Војводине имала је **Прерађивачка индустрија**, која је мг. смањена за **2,5%** (уз допринос -2,4 п.п.). Сектор **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** такође је забележио међугодишњи пад обима производње од **9,4%** (допринос укупном паду -0,2 п.п.), као и **сектор Рударство**, у којем је производња у посматраном периоду била **међугодишње мања за незнатних 0,4%** (допринос укупном паду са -0,02 п.п.).

Само у априлу 2024. године, у односу на април 2023, индустријска производња АП Војводине била је мања за **6,2%**, услед мањег обима производње у сва три сектора. Обим производње **Прерађивачке индустрије** Покрајине је у априлу био мањи за **6,2% мг.**, сектор **Рударство** бележио је мањи обим прозводње за **4,6% мг.**, док је производња у сектору **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација** у Војводини у априлу међугодишње била мања за **10,5%**.

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - април 2024. године (у %)

Индустрија АП Војводине се у највећој мери ослања управо на Прерађивачку индустрију, која чини 94,3% укупне индустрије Покрајине посматрано у периоду јануар - април ове године. Сектор Рударство чини 3,9% укупне индустрије АП Војводине, а сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 1,8% у посматраном периоду.

Посматрано по областима делатности, у прва четири месеца 2024. године у Војводини је забележен пад обима производње у 11 области делатности (које чине 41% укупне индустрије Покрајине), а међугодишњем паду укупне индустрије Покрајине највише је допринела **Производња кокса и деривата нафте, која је у односу на период јануар - април 2023. смањена за 42,0%** (допринос -3,2 п.п.), услед поменутог ремонта извођеног у рафинерији Панчево.

Упркос паду укупне индустријске производње Војводине у периоду јануар - април 2024. године, посматрано по областима делатности, **међугодишње повећање физичког обима производње** забележено је у 17 области делатности (које чине 59% укупне индустрије Војводине), а **највећи позитиван утицај** имале су: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа, која је мг. повећана за 215,7%** (допринос 4,4 п.п.) и **Производња електричне опреме, која је мг. повећана за 21,1%** (допринос 2,9 п.п.).

Доприноси међугодишњој стопи раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, јануар - април 2024. године (у п.п)

Посматрано по наменским групама, раст индустријске производње АП Војводине, у прва четири месеца 2024. године, је забележен у оквиру сваке групе, осим код **Енергије** где је забележен **пад обима производње од 33,4% мг.** (допринос -4,5 п.п.), услед смањења производње деривата нафте у Рафинерији Панчево.

Посматрано по управним окрузима, **40% укупне индустријске производње Покрајине у периоду јануар - април 2024. године определила је индустрија Јужнобанатског округа** (иако је забележила мг. смањење од 7,1%). Следи **индустрија Сремског управног округа**, која је остварила **18,7%** укупне индустрије Војводине у посматраном периоду (уз мг. пад од 1,0%), и **индустрија Јужнобачког управног округа**, која је чинила **18,0%** укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду, остваривши **међугодишњи раст од 17,1%**. Преостала четири управна округа заједно су реализовала 23,3% укупне индустрије Покрајине у посматраном периоду.

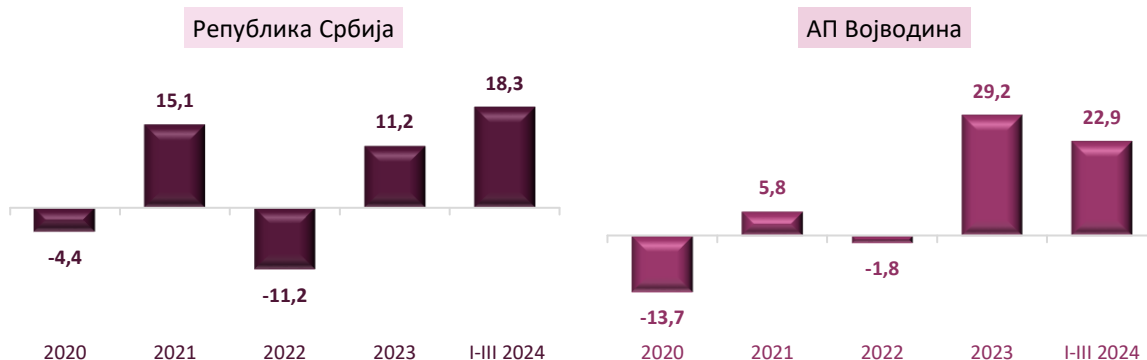
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (и у Србији и у иностранству), забележила **реални раст од 16,6% у сталним ценама** (20,2% у текућим ценама).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **само у Србији** је у првом кварталу ове године **повећана за 18,3% мг. у сталним ценама** (22,0% у текућим ценама), на шта је утицала интензивнија реализација инфраструктурних пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре у земљи. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **у иностранству смањена је** у првом кварталу 2024. године **у сталним ценама за 38,3% мг.** (36,4% у текућим ценама) **у односу на први квартал претходне године.**

Грађевинска активност **на територији АП Војводине** је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023, забележила **раст од 22,9% у сталним ценама** (26,7% у текућим ценама).

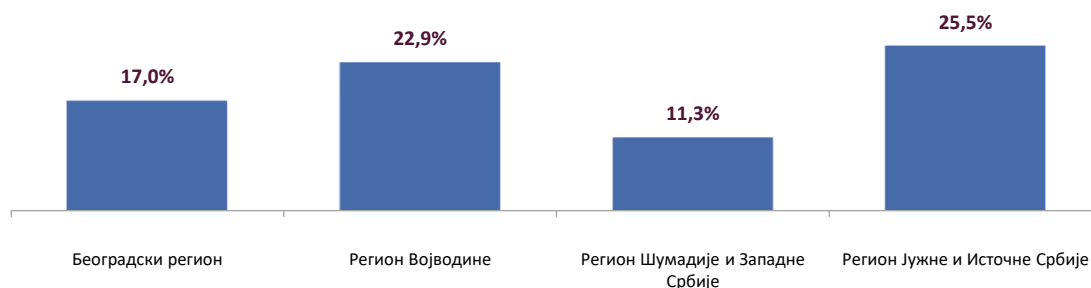
Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији и АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Посматрано **према врсти грађевина**, у првом кварталу 2024. године, у поређењу са првим кварталом 2023. године, изражено у сталним ценама, **вредност радова изведених на зградама у Републици Србији повећана је за 8,3%**, док је вредност радова **на осталим грађевинама** (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) **повећана за 23,3% мг.**

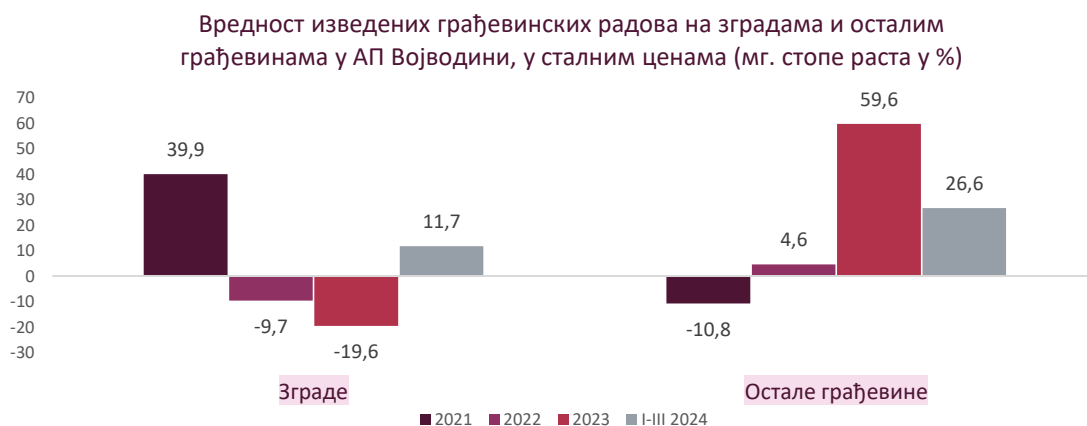
У првом кварталу 2024. године, у односу на исти квартал претходне године, вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама **повећана је у свим регионима Републике Србије.** Највеће повећање забележено је у Региону Јужне и Источне Србије (за 25,5%).

Вредност изведених грађевинских радова по регионима Републике Србије, први квартал 2024, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Вредност радова изведених на зградама у Војводини је у првом кварталу ове године повећана за 11,7% у односу на исти квартал 2023. године, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 26,6%.

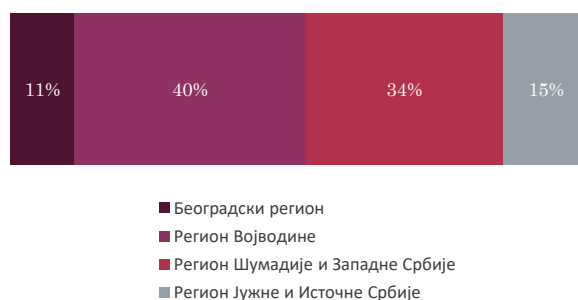

У Републици Србији је у прва четири месеца 2024. године издато 8.428 грађевинских дозвола, што је за 526 дозвола, односно за 6,7% више у односу на исти период 2023. године. Највећи број издатих дозвола односи се на извођење радова на зградама (6.829, тј. 81%), а остатак на радове везане за саобраћајну инфраструктуру, цевоводе и сложене индустријске грађевине (1.599, тј. 19%).

Посматрано по регионима, у периоду јануар - април 2024. године, највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (3.343, тј. 40%), следи Регион Шумадије и Западне Србије (2.838 издатих дозвола или 34%), затим Регион Јужне и Источне Србије (1297 или 15%), док је најмање дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (950 или 11%). У односу на исти период прошле године, повећан је број издатих грађевинских дозвола у свим регионима Републике Србије.

Издате грађевинске дозволе по регионима Републике Србије, јануар - април 2024.

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини је у прва четири месеца 2024. године за 6,5% (205 дозвола) био већи у односу на исти период претходне године. Од укупног броја издатих дозвола, 85% (2.833) је издато за зграде, а 15% (510) за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 80% дозвола издато је за стамбене зграде, а 20% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (65%).

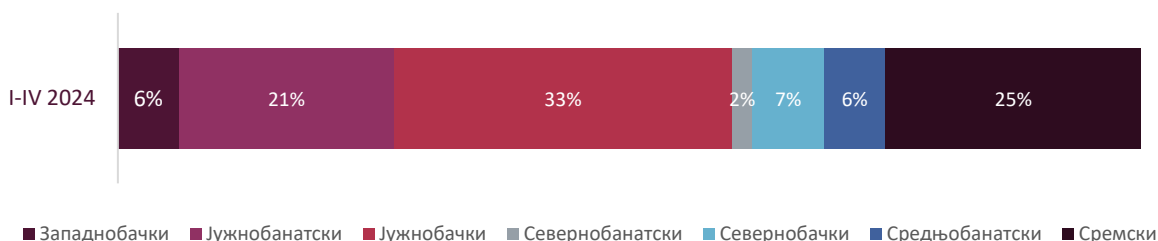
Број издатих грађевинских дозвола у АП Војводини

Према грађевинским дозволама издатим у прва четири месеца 2024. године, у Војводини је пријављена изградња 2.961 стана (за 4,5% мање у односу на исти период 2023), просечне површине 76,0 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње (95%), и то оним које броје три или више станова (85%, просечне површине 61,1 m²), 13% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 162,0 m²), а најмање станова (2%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 137,0 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама, у периоду јануар - април 2024. године је 101,1 млрд динара, што представља повећање од 9,2% у односу на исти период претходне године. Предвиђена вредност радова новоградње у АП Војводини у периоду јануар - април ове године износи 84% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у Војводини у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (33%), затим у Сремском (25%) и Јужнобанатском округу (21%).

Предвиђена вредност радова према издатим дозволама, по окрузима АП Војводине (учешће)

Просечна цена станова новоградње на територији Републике Србије је у 2023. години износила 211.103 динара по m² (у 2022. години 209.958 динара), док је просечна површина продатих станова новоградње Србији у 2023. години 55 m². Просечна цена станова новоградње на територији Града Новог Сада је у 2023. години износила 206.400 динара по m², а просечна површина продатих станова 55 m².

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

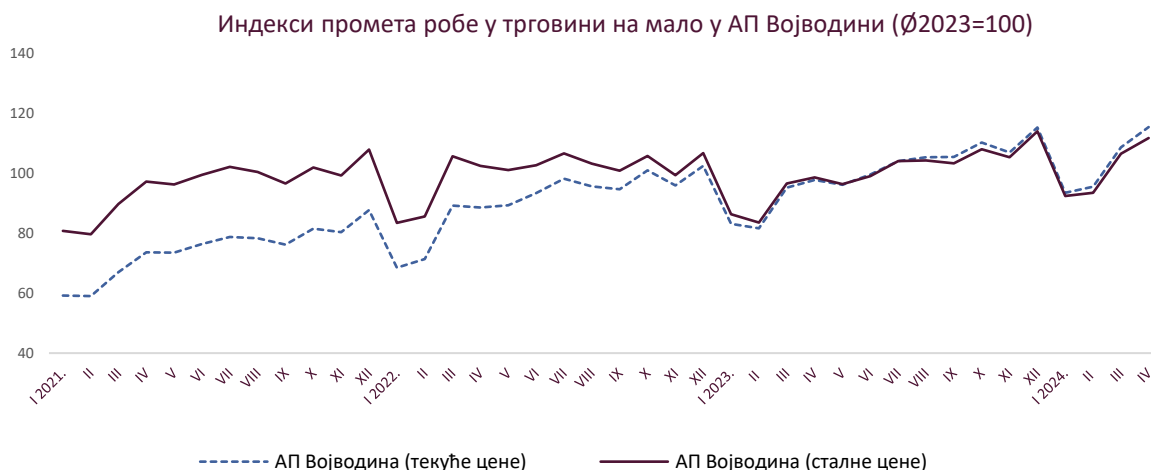
Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период 2023. године, реално повећан за 8,0% (у текућим ценама за 13,2%), при чему је само у априлу 2024. у односу на април 2023. године, реално био већи за 11,1% (у текућим ценама за 16,2%).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у прва четири месеца 2024. године међугодишње реално био већи за 9,7% (за 14,5% у текућим ценама), при чему је само у априлу 2024. у односу на април 2023. године био већи реално за 13,3% (за 18,1% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси

	Апр. 2023.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан.	Феб.	Март	Апр. 2024.
Текуће цене	109,4	107,5	106,8	105,4	110,0	112,0	108,8	111,6	112,8	112,4	116,9	114,2	118,1
Сталне цене	94,9	94,8	96,2	96,6	100,6	102,6	101,4	105,7	106,9	107,0	111,9	110,3	113,3

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2023. години, промет робе у трговини на мало је у априлу 2024. био већи - у Републици Србији за 8,6% у сталним ценама (12,6% у текућим ценама), а у АП Војводини за 11,6% у сталним ценама (15,3% у текућим ценама).

На месечном нивоу, у априлу 2024. је у односу на март промет робе у трговини на мало у Републици Србији повећан за 5,4% у сталним ценама (6,5% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине повећан за 6,4% у сталним ценама (7,7% у текућим ценама).

Ако се промет у трговини на мало посматра по основним групама КД, у Србији је у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период претходне године, **и номинално и реално забележен раст промета у свим робним групама**, и то - у промету хране, пића и дувана (7,5% мг. у сталним ценама, а 12,8% у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (9,8% мг. у сталним ценама, а 14,5% у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 5,7% мг. у сталним ценама, односно 11,9% мг. у текућим ценама).

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - април 2024. године износио је **1.185.550**, што је за **9% више** у односу на исти период 2023. године. Домаћи туристи су остварили **52%** укупних долазака, док су **48%** били доласци страних туриста. Од укупног броја туристичких долазака, **16%** су чинили доласци на подручју АП Војводине.

Војводину је у прва четири месеца 2024. године посетило **188.557** туриста (56% су били домаћи туристи, а 44% страни туристи), што је за **6% више** него у истом периоду прошле године. Број долазака **домаћих туриста у Војводини повећан је за 9%** у односу на период јануар - април 2023. године, док је **број долазака страних туриста повећан за 3% мг.**

Структура долазака туриста у Војводину, јануар - април 2024. године

Доласци туриста у Војводину

У периоду јануар - април 2024. године, у Републици Србији је забележено **3.586.947** ноћења туриста (54% су била ноћења домаћих, а 46% ноћења страних туриста), што је за **6% више** у односу на исти период 2023. године. Од укупног броја регистрованих ноћења, **15%** је било на подручју АП Војводине.

У Војводини је у прва четири месеца 2024. регистровано **539.724** ноћења туриста (50% су била ноћења домаћих, а 50% ноћења страних туриста), што је за **3% више** него у истом периоду претходне године. Број ноћења **домаћих туриста већи је за 4%** у односу на периоду јануар - април 2023, а **број страних туриста за 2% мг.**

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар - април 2024. године

Ноћења туриста у Војводини

У Војводини је у периоду јануар - април 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 64.704 долазака туриста, што је за 3% више у односу на исти период 2023. године. Више од половине посетилаца били су страни туристи (58%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

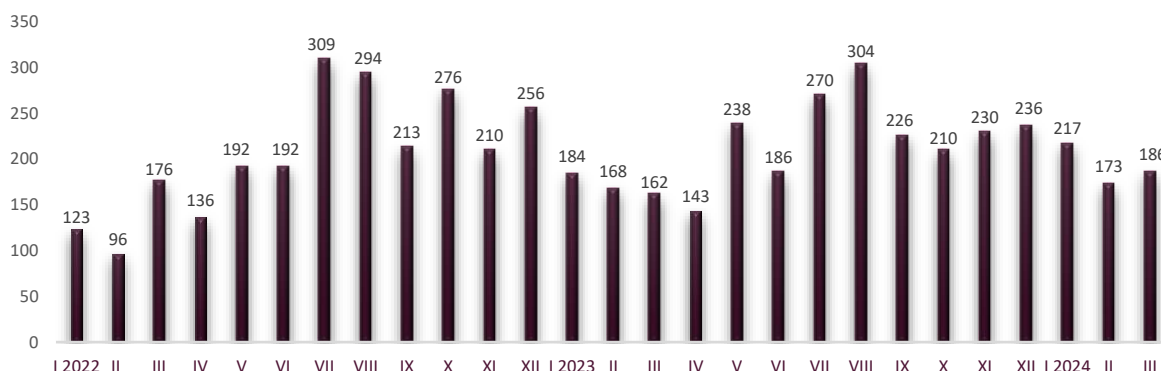
Највише ноћења у Војводини у прва четири месеца 2024. године регистровано је, такође, у Новом Саду, и то 160.413 ноћења, што је за 4% мање у односу на исти период прошле године. Већину посетилаца чинили су страни туристи (68%).

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији у прва три месеца 2024. године износио је 575 млн евра и већи је за 61 млн евра или 12% у односу на девизни прилив у истом периоду прошле године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

Цене угоститељских услуга у Србији су у прва четири месеца 2024. године у односу на исти период 2023. године у просеку **порасле за 10%**, а највећи раст су забележиле **цене преноћишта (13% м.г.)**. У Војводини су у периоду јануар - април 2024, у односу на исти период 2023, **цене угоститељских услуга порасле у просеку за 11%**. Највећи раст су забележиле **цене безалкохолних пића (12% м.г.)**, потом **цене хране и алкохолних пића (по 11% м.г.)**, док су **цене преноћишта у Војводини порасле за 6% м.г.**

Индекси цена угоститељских услуга у Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	<u>IV 2024</u> III 2024	<u>IV 2024</u> IV 2023	<u>I-IV 2024</u> I-IV 2023	<u>IV 2024</u> III 2024	<u>IV 2024</u> IV 2023	<u>I-IV 2024</u> I-IV 2023
УКУПНО	101,0	110,0	109,8	101,4	110,5	110,6
Храна	100,8	109,1	109,1	100,9	110,7	111,1
Алкохолна пића	100,6	108,8	108,8	100,7	109,0	110,7
Безалкохолна пића	100,7	110,4	110,5	100,6	110,2	111,7
Преноћишта	102,2	113,5	112,6	107,0	111,4	105,7

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Република Србија је у периоду јануар - април 2024. године забележила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од **22,2 млрд евра**, што је за **1,3% више** у односу на исти период претходне године.

Укупан робни извоз Србије је у прва четири месеца 2024. године износио **9,8 млрд евра** и повећан је за **1,4%** у односу на исти период 2023. године, док је **укупан робни увоз** износио **12,5 млрд евра** и за **1,3% је био већи** у односу на период јануар - април 2023. године.

Србија је у посматраном периоду забележила **дефицит у робној размени са иностранством, у вредности од 2,7 млрд евра**, који је за 19 млн евра, тј. за незнатних **0,7% већи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Покривеност робног увоза извозом у Србији је готово једнака покривености из истог периода претходне године - скоро **четири петине робног увоза Србије покривено је извозом (78,4%)** у периоду јануар - април 2024. године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

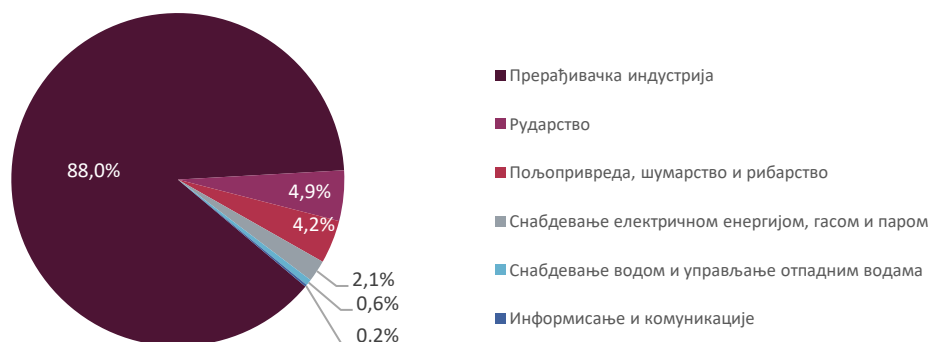
*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - IV 2024.	9.779.242	101,4	12.470.327	101,3	22.249.568	101,3	-2.691.085
I - IV 2023.	9.643.877	113,0	12.315.929	96,9	21.959.806	103,4	-2.672.052
2023.	28.631.835	103,7	36.859.488	94,5	65.491.323	98,3	-8.227.653
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571

Посматрано по секторима делатности, највећи део робног извоза Републике Србије чини **извоз Прерађивачке индустрије (88,0% у периоду јануар - април 2024)**, који је међугодишње повећан за **6,9%**. У оквиру прерађивачке индустрије, највише се извозила **електрична опрема (12,4%), моторна возила и приколице (11,7%)** и **прехранбени производи (10,3%)**. Међугодишњи раст извоза је забележен у **17 од 23 области Прерађивачке индустрије** у посматраном периоду.

Након извоза Прерађивачке индустрије следи извоз сектора **Рударство (4,9%), Пољопривреда, шумарство и рибарство (4,2%), Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (учешће 2,1%)**. На повећање укупног **робног извоза Србије** у посматраном периоду, поред поменутог повећања извоза прерађивачке индустрије, утицао је и повећан извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства (за 48,3% мг., пре свега услед повећаног извоза кукуруза и пшенице)**.

Извоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - април 2024. године

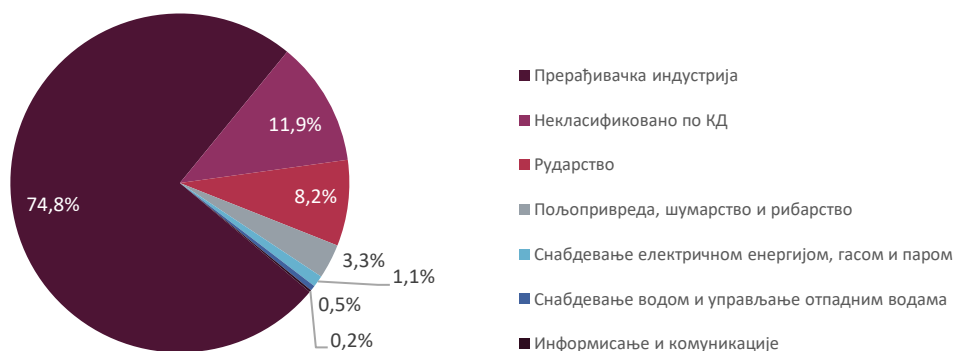
Посматрано по артиклима, у прва четири месеца 2024. године из Србије је највише извезено **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, и то за **7,8%** више него у истом периоду прошле године. Извоз **Руде бакра и концентрата** нашао се на другом месту, али је забележио међугодишње смањење од **20,6%**. Највеће међугодишње повећање забележено је код **извоза артикла Катоде и секције катода, од рафинисаног бакра** (извезен у вредности од 366,9 млн евра, а у истом периоду претходне године свега 2.541 евро). С друге стране, **највеће смањење извоза је забележено код Електричне енергије**, и то за **67,2% мг.**, првенствено услед смањене вредности извоза у Румунију и Мађарску.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	I-IV 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-IV\ 2024}{I-IV\ 2023}$
УКУПНО	6.185 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	602.930	6,2%	107,8
Руде бакра и концентрати	442.404	4,5%	79,4
Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра	366.946	3,8%	14.442.374,2
Електрична енергија	210.033	2,1%	32,8
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	163.778	1,7%	69,2

Уколико се посматра **увоз** Републике Србије, као и код извоза, највећи проценат се односи на **увоз Прерађивачке индустрије (74,8% у периоду јануар - април 2024)**, који је **повећан за 8,9% мг.** У оквиру Прерађивачке индустрије, највише је увезено **хемикалија и хемијских производа (12,0%)** и **непоменутих машина и опреме (10,0%)**. Поред Прерађивачке индустрије, значајан је и **увоз сектора Некласификовано по КД (11,9%, уз повећање од 9,8% мг.)** и **сектора Рударство (учешће 8,2%, уз мг. пад од 33,5%)**. Смањење увоза Рударства највећим делом је проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса, од 35,7% мг.** (групе која чини 77% увоза целокупног сектора у посматраном периоду), али и **смањењем увоза угља, и то за 45,6% мг.**

Увоз Републике Србије по секторима делатности, јануар - април 2024. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - април 2024, у увозу Републике Србије је највише била заступљена **Неразврстана роба по ЦТ¹ (укупно 11,9% увоза)**, а **потом Гас природни у гасовитом стању (4,4%)**. Србија је у прва четири месеца 2024. **увезла гаса** у вредности од 549 млн евра, што је **за 23,9% мање** него у истом периоду прошле године, док је **количински увоз гаса смањен за 5,3%**. Гас се највише увозио из Русије (68,4%) и Мађарске (30,1%).

¹ На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	I-IV 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I-IV 2024 I-IV 2023
УКУПНО	7.790 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	1.089.720	8,7%	116,9
Гас природни у гасовитом стању	549.234	4,4%	76,1
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	397.102	3,2%	94,1
Остали лекови, за малопродају	367.677	2,9%	118,5
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	273.835	2,2%	278,0

Извоз Србије највише се ослања на тражњу Европске уније (ЕУ), око 63% у прва четири месеца 2024. године. Поред ЕУ, значајан извоз се пласира ка земљама **ЦЕФТА групације² (15%)**. Када је реч о увозу, **готово 60% укупног увоза потиче из земаља ЕУ**, након чега следи увоз из земаља Азијско-пацифичког економског удружења (*APEC*)³, са учешћем **22%**. Србија је у посматраном периоду забележила **робни извоз у 166 различитих земаља** света, односно **увоз из 203 земље**.

Посматрано **по земљама, најзначајније извозно тржиште Србије** у прва четири месеца 2024. године је, традиционално, **Немачка (15,3% укупног извоза)**. Међугодишње, у оквиру групе од првих пет извозних дестинација, **извоз је највише повећан у Кину** (за 53,0%, превасходно услед знатно већег извоза основних метала), док је **највеће међугодишње смањење** вредности извоза забележено у **Мађарску** (-11,5%, због смањеног извоза електричне енергије). Збирно је **извоз у првих пет земаља чинио 38,1% укупног извоза Републике Србије** у посматраном периоду.

Земље из којих је Србија највише увозила у периоду јануар - април 2024. године су Немачка (13,6%) и Кина (11,5%). У оквиру групе од првих пет увозних земаља, **највећи међугодишњи раст вредности увоза** забележен је из **Мађарске** (за 34,0%, првенствено услед повећаног увоза гаса). **Увоз из првих пет земаља чинио је 43,1% укупног робног увоза Републике Србије** у прва четири месеца 2024. године.

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, јануар - април 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс	Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће	Индекс
Немачка	1.492.114	15,3%	106,0	Немачка	1.701.398	13,6%	109,6
БиХ	610.925	6,2%	95,5	Кина	1.432.008	11,5%	105,0
Италија	604.496	6,2%	99,2	Италија	913.120	7,3%	107,7
Кина	516.665	5,3%	153,0	Мађарска	686.681	5,5%	134,0
Мађарска	503.899	5,2%	88,5	Турска	644.551	5,2%	111,4

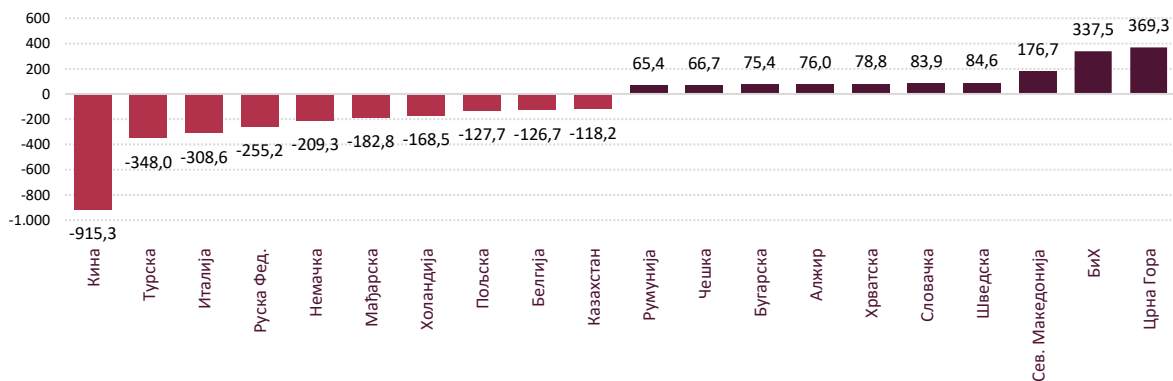
Највећи позитиван спољнотрговински салдо у прва четири месеца 2024. године, односно **суфицит у робној размени**, Република Србија је остварила **са Црном Гором** (у вредности од 369,3 млн евра), док је с друге стране, највећи негативан салдо, односно **дефицит у робној размени забележен са Кином** (-915,3 млн евра).

² ЦЕФТА - Земље Западног Балкана: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

³ Руска Федерација, САД, Кина, Мексико, Канада, Сингапур, Република Кореја, Јапан, Вијетнам, Аустралија, Хонгконг, Тајланд, Брунеј, Малеизија, Индонезија, Тајван - Кинеска Провинција, Перу, Филипини, Чиле, Нови Зеланд.

Спољнотрговински биланс Републике Србије по земљама,
јануар - април 2024. године (у млн евра)

Посматрано према наменским групама, Србија је у периоду јануар - април 2024. године **највише извозила и увозила интермедијарне производе** (42,8% укупног извоза и 34,3% укупног увоза).

Посматрано по регионима, Војводина има **највеће учешће у извозу Републике Србије (33,8% у прва четири месеца 2024)**, док се по вредности **увоза налази на другом месту (33,5%)**, након Београдског региона (43,4%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, јануар - април 2024. године
(учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине је у периоду јануар - април 2024. године износила **7,5 млрд евра** (што чини 33,6% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и **за 0,5% је већа** од робне размене остварене у истом периоду прошле године.

Укупан робни извоз АП Војводине је у периоду јануар - април 2024. године износио **3,3 млрд евра** (што чини 33,8% укупног извоза Србије у истом периоду), и **за 5,3% је већи** од извоза забележеног у периоду јануар - април 2023. године, док је **увоз реализован у вредности од 4,2 млрд евра** (што представља 33,5% укупног увоза Србије), и **за 3,0% је мањи** у односу на увоз у истом периоду 2023. године.

Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у прва четири месеца 2024. године забележен **дефицит у вредности од 874,2 млн евра**, који је **за 297,0 млн евра или 25,4% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Раст извоза уз истовремени пад увоза утицали су на **повећање покривености робног увоза извозом**, са 72,8% колико је износила у периоду јануар - април 2023. године, **на 79,1% у истом периоду ове године**.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

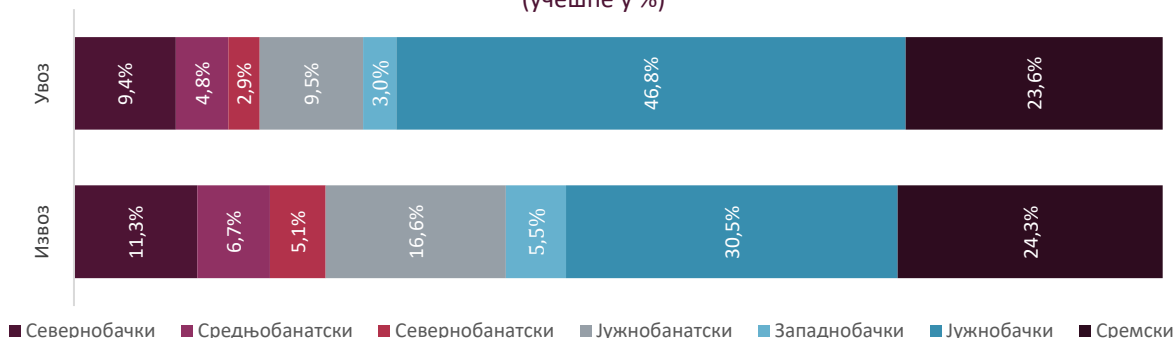
*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I - IV 2024.	3.304.323	105,3	4.178.516	97,0	7.482.838	100,5	-874.193
I - IV 2023.	3.138.479	109,6	4.309.630	98,1	7.448.109	102,6	-1.171.151
2023.	9.573.052	103,3	12.212.299	92,8	21.785.350	97,1	-2.639.247
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297

Посматрано по наменским групама, Војводина је у периоду јануар - април 2024. године **највише извозила и увозила интермедијарне производе** (37,3% укупног извоза и 30,9% укупног увоза).

Посматрано по управним окрузима, најважнију улогу у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има **Јужнобачки округ (30,5% укупног извоза, а нешто мање од половине укупног увоза АП Војводине, тачније 46,8%)**. На другом месту се налази **Сремски округ, са учешћем од 24,3% у извозу, односно 23,6% у укупном увозу АП Војводине** у посматраном периоду.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - април 2024. године
(учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

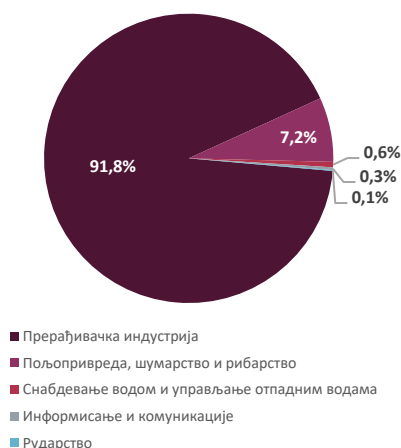
Прерађивачка индустрија представља сектор са **доминантним учешћем у извозу АП Војводине** (91,8% у периоду јануар - април 2024), а међугодишње је забележила **повећање вредности извоза за 2,5%** (вођено повећаним извозом осталих саобраћајних средстава и рачунара, електронских и оптичких производа). Раст је забележен **у 13 од 23 области** прерађивачке индустрије Покрајине (које заједно чине 65% укупног извоза сектора у посматраном периоду). На другом месту је **извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство**, који је реализовао **7,2% укупног војвођанског извоза** у прва четири месеца 2024. и забележио **повећање од 61,2% мг.** (вођено повећаним извозом кукуруза и пшенице). Преостали извоз АП Војводине односи се на **извоз сектора Снабдевање водом и управљање отпадним водама (0,6% извоза), Информисање и комуникације (0,3%) и Рударство (свега 0,1% укупног извоза)**.

Када је реч о увозу, **Прерађивачка индустрија** је остварила **63,6% укупног робног увоза АП Војводине** у периоду јануар - април 2024. године, а међугодишње је забележила **повећање вредности увоза за 11,8%** (услед већег увоза кокса и деривата нафте и осталих саобраћајних средстава). Повећање је забележено **у 14 од 23 области** Прерађивачке индустрије, које заједно чине 50,5% укупног увоза сектора у посматраном периоду. На другом месту је **увоз сектора Рударство** (учешће **19,1%**), који је забележио **смањење од 35,8% мг.** (највећим делом проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса**, групе која чини готово целокупан увоз сектора Рударство у АП Војводини, тј. 98,5% у периоду јануар - април ове године).

Увоз сектора Некласификовано по КД налази се на трећем месту и чини **12,9%** укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду, док је на четвртном месту **увоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство** (учешће **4,1%**), који је забележио међугодишње повећање од **2,4%** (у највећој мери услед већег увоза природног каучука и какаа у зрну). Преостали увоз АП Војводине чинио је увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (0,2%) и **Информисање и комуникације** (0,1%) у посматраном периоду.

Извоз АП Војводине по секторима делатности, јануар - април 2024. године

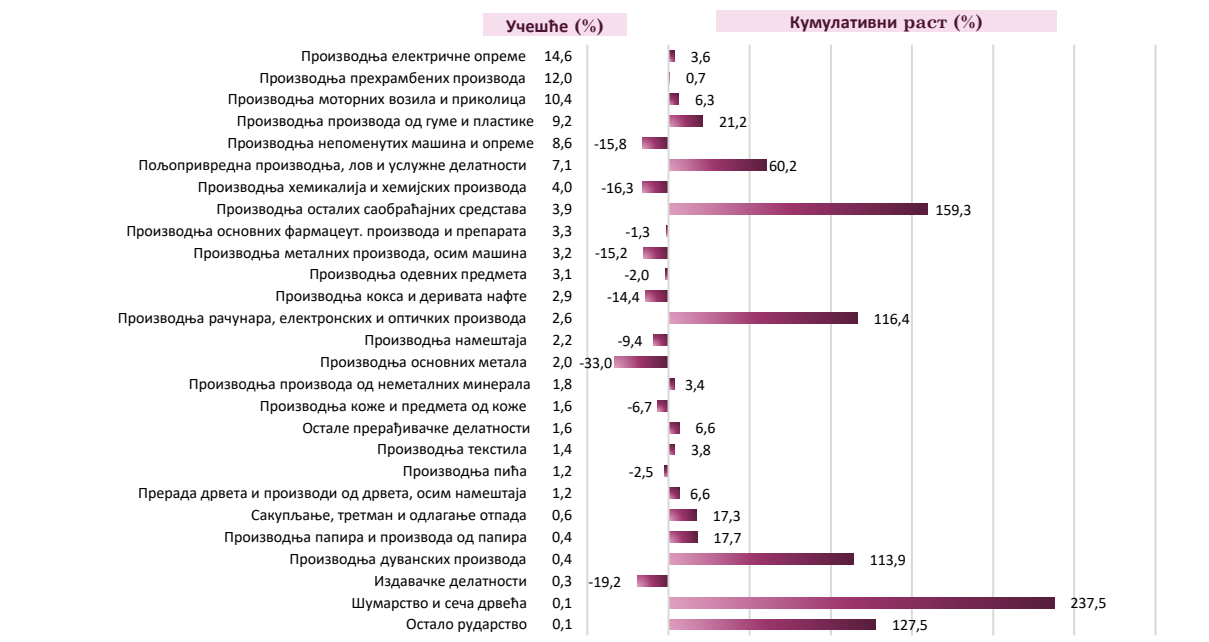

Увоз АП Војводине по секторима делатности, јануар - април 2024. године

Посматрано по областима делатности, из Војводине су у периоду јануар - април 2024. године највећи извоз забележиле управо области прерађивачке индустрије, и то Производња електричне опреме (14,6% уз мг. раст од 3,6%), Производња прехранбених производа (12,0% уз раст 0,7% мг.) и Производња моторних возила и приколица (10,4% уз раст од 6,3% мг.). На раст укупног извоза АП Војводине у прва четири месеца 2024. највише је утицао раст извоза Производње осталих саобраћајних средстава од 159,3% мг. (у периоду јануар - април ове године извоз ове области износио је 129,9 млн евра, док је у истом периоду прошле године износио свега 50,1 млн евра, а највише је повећан услед већег извоза бродова и пловила осталих, делова турбомлазних или турбопропелерних мотора, као и вагона цистерни, несамоходних).

Извоз АП Војводине по областима делатности, јануар - април 2024. године

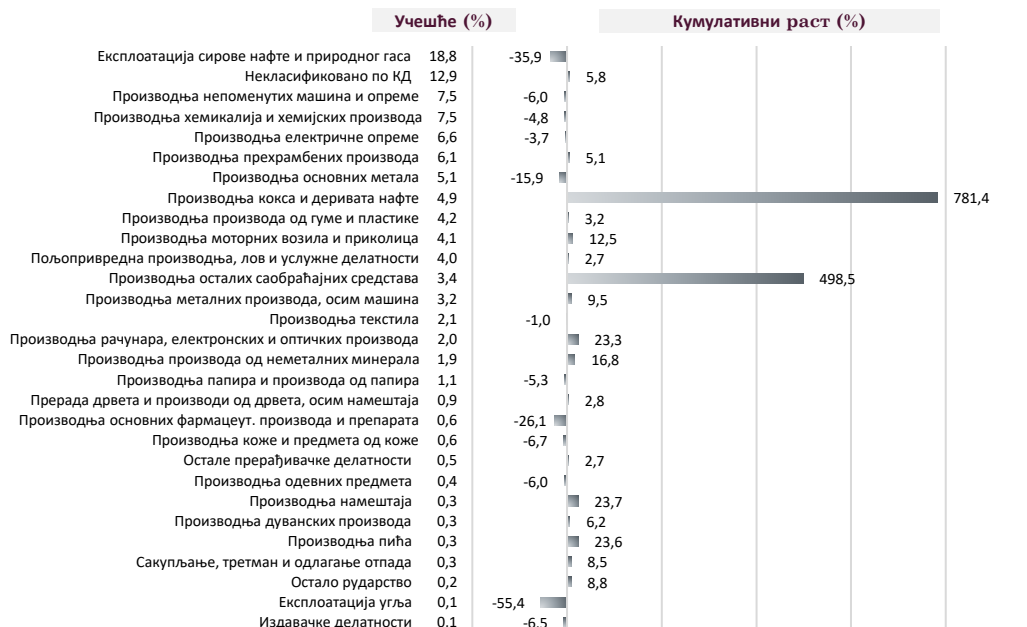

У увозу АП Војводине се **на првом месту** налази област сектора Рударство, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса** (учешће **18,8%** у у периоду јануар - април 2024. године и међугодишњи пад вредности увоза за 35,9%). Следи увоз области **Некласификовано по КД** (учешће 12,9% и међугодишњи раст 5,8%), Производња **непоменутих машина и опреме** (учешће 7,5% и пад 6,0% мг.) и Производња **хемикалија и хемијских производа** (учешће такође 7,5% и смањење вредности увоза за 4,8% мг.). **Готово половину укупног увоза АП Војводине оствариле су наведене области делатности (46,7%) у посматраном периоду.**

Највећи утицај на благо смањење укупног увоза АП Војводине у периоду јануар - април 2024. године, у односу на исти период прошле године, имало је смањење увоза области **Експлоатација сирове нафте и природног гаса, за 55,4% мг.** У прва четири месеца ове године увоз ове области је износио 786,4 млн евра, док је у истом периоду 2023. године износио 1,2 млрд евра. С друге стране, највећи позитиван допринос на кретање увоза имале су области Производња **кокса и деривата нафте** (готово девет пута већи увоз међугодишње посматрано) и Производња **осталих саобраћајних средстава** (шест пута већи увоз мг., првенствено услед веће вредности увоза делова турбомлазних или турбопропелерних мотора и бродова и пловила, осталих).

Увоз АП Војводине по областима делатности, јануар - април 2024. године

Ако се ниво посматрања сузи на извоз и увоз **по артиклима, из Војводине се**, као и на нивоу целе земље, **највише извозе Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, који су у прва четири месеца ове године извезени у вредности од **206,8 млн евра**, са учешћем од **6,3% у укупном извозу АП Војводине**, а забележили су међугодишње **повећање вредности извоза од 14,4%**. Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила чинио је **34,3% укупног републичког извоза овог артикла у посматраном периоду.**

Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502⁴, остало, представљају други артикал у извозу АП Војводине, са **учешћем од 3,5% и повећањем вредности извоза од 10,2% мг.** (Војводина реализује готово целокупан републички извоз овог артикла, 98,4% у посматраном периоду).

⁴ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Највеће међугодишње повећање извоза у посматраном периоду забележено је код **Кукуруза, осталог** (услед три пута веће вредности извоза, првенствено у Румунију и Италију).

Из Војводине је у периоду јануар - април 2024. **извезено 4.021 различитих врста производа**.

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у извозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I-IV 2024 / I-IV 2023	
УКУПНО	5.076 врста производа			4.021 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	534.292	5,6%	124,2	206.824	6,3%	114,4	34,3%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	349.381	3,6%	118,9	114.168	3,5%	110,2	98,4%
Остали лекови, за малопродају	259.982	2,7%	125,7	84.195	2,5%	99,1	79,1%
Остала пшеница и наполица, остало	110.586	1,2%	63,4	68.879	2,1%	200,8	80,0%
Кукуруз, остали	128.354	1,3%	49,1	64.216	1,9%	320,1	65,3%

С друге стране, у Војводину је, посматрано по артиклима, у прва четири месеца ове године највише увезено **Гаса природног у гасовитом стању**, у вредности од **546,7 млн евра**, који је чинио **13,1% укупног војвођанског увоза** у датом периоду, али је међугодишње **смањен за 24,3%** (првенствено услед смањене вредности увоза из Русије, иако увоз према количини није драстично смањен). **Војводина је реализовала готово целокупан републички увоз гаса у посматраном периоду (99,5%)**.

На другом месту је увоз **Неразврстане робе по ЦТ - робе у слободној зони**, у посматраном периоду остварен у вредности од **349,5 млн евра (8,4% укупног војвођанског увоза)**, а који је међугодишње **повећан за 5,8%**. Следи увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове**, (**5,7% укупног војвођанског увоза у прва четири месеца 2024**), увезене у вредности од 239,6 млн евра уз **смањење увоза од 52,6% мг.** (услед изостанка увоза из Ирака). У посматраном периоду у **АП Војводини је реализован целокупан републички увоз нафте**.

У Војводину је у периоду јануар - април 2024. године **увезено 5.901 различитих врста производа**.

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 / 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I-IV 2024 / I-IV 2023	
УКУПНО	6.754 врсте производа			5.901 врста производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.255.604	10,3%	76,8	546.727	13,1%	75,7	99,5%
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.183.648	9,7%	140,2	349.542	8,4%	105,8	88,0%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	1.791.372	14,7%	82,3	239.553	5,7%	47,4	100,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	554.418	4,5%	94,8	187.711	4,5%	105,6	17,2%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	18.791	0,2%	42,2	146.258	3,5%	-	53,4%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу ЕУ и региона. У периоду јануар - април 2024. године, **на тржиште ЕУ пласирано је 72,9% укупног војвођанског извоза, за 7,1% више** него у истом периоду претходне године (Војводина у ЕУ највише извози **електричну опрему и моторна возила и приколице**). На другом месту је пласман **на тржиште ЦЕФТА (12,5% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду), који је повећан за незнатних 0,8% мг.** (у земље ЦЕФТА највише се извозе **прехранбени производи и деривати нафте**).

Више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (58,0% у прва четири месеца 2024), који је међугодишње повећан за 11,5% (из ЕУ се, поред робе неklasификоване по КД, највише увозе **непоменуте машине и опрема, прехранбени производи и електрична опрема**). На другом месту је увоз из земаља **Азијско - пацифичког економског удружења (АРЕС),** одакле Војводина реализује **23,7%** свог увоза.

Посматрано по земљама, **главна дестинација војвођанског извоза је традиционално Немачка (20,3% укупног робног извоза АП Војводине у прва четири месеца 2024. године), у коју је извезена роба у вредности од 670,7 млн евра, што је за 5,3% више** него у истом периоду прошле године. Осим у Немачку, из Војводине се значајан извоз пласира и у **Италију (8,4%), Мађарску (7,1%) и Босну и Херцеговину (6,7%). У Немачку се из Војводине највише извози електрична опрема, у Италију кукуруз, пшеница и прехранбени производи, у Мађарску моторна возила и приколице, у Босну и Херцеговину прехранбени производи и деривати нафте.**

У односу на период јануар - април 2023. године, у групи од водећих десет извозних дестинација, **највише је повећан извоз у Румунију (за 44,7%, услед повећаног извоза пшенице и кукуруза, осим семенског), док је, с друге стране, највише смањен извоз у Руску Федерацију, за 25,5% мг.**

Војводина је у периоду јануар - април 2024. године забележила **извоз у 128 различитих земаља,** при чему је **извоз у првих десет земаља чинио 65,6% укупног војвођанског извоза.**

Првих десет земаља у извозу АП Војводине, јануар - април 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће у извозу АПВ	Индекс
Немачка	670.665	20,3%	105,3
Италија	277.108	8,4%	103,3
Мађарска	234.178	7,1%	98,4
БиХ	222.302	6,7%	94,5
Румунија	171.612	5,2%	144,7
Чешка	129.938	3,9%	115,0
Шведска	121.796	3,7%	127,3
Руска Фед.	118.054	3,6%	74,5
Хрватска	111.602	3,4%	89,5
Аустрија	111.065	3,4%	141,9

Када је реч о увозу, **Војводина је у прва четири месеца 2024. године забележила увоз из 154 различите земље**, при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 64,7% укупног увоза**.

Највећи увоз Војводина је у посматраном периоду реализовала **из Немачке (учешће 15,4%) и Руске Федерације (10,6%)**. Из Немачке, се поред робе некласификоване по КД, највише увозе **машине и опрема**, из Руске Федерације сирова нафта и природни гас, а из Кине, као и из Немачке, некласификована роба по КД и машине и опрема.

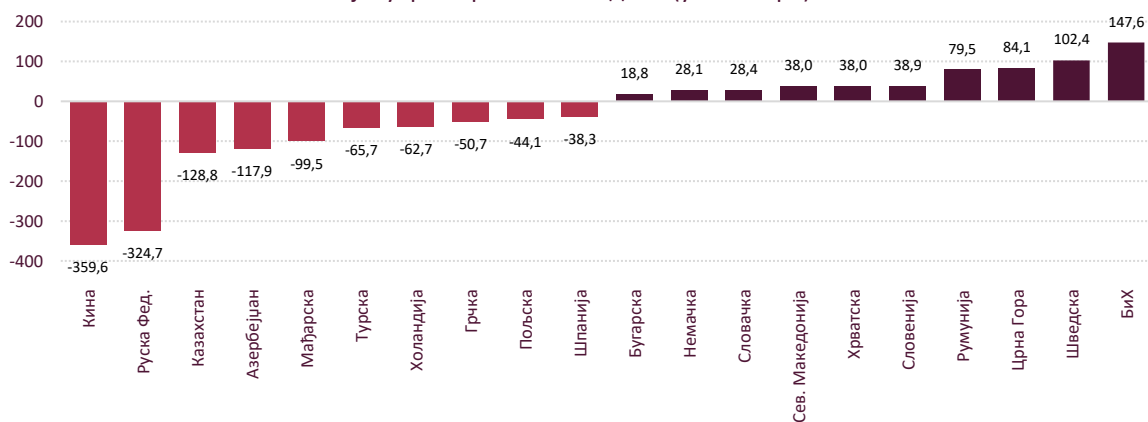
Међугодишње, увоз је, у оквиру групе од водећих десет, **највише повећан из Казахстана** (за 151,5%, услед повећаног увоза нафте), док је **значајно смањен из Руске Федерације**, за 312,4 млн евра или 41,4% (у највећој мери због смањеног увоза гаса).

Првих десет земаља у увозу АП Војводине, јануар - април 2024. године

Земља	Увоз (у 000 евра)	Учешће у увозу АПВ	Индекс
Немачка	642.558	15,4%	103,7
Руска Фед.	442.730	10,6%	58,6
Кина	369.532	8,8%	105,5
Мађарска	333.656	8,0%	165,7
Италија	287.743	6,9%	97,8
Турска	145.694	3,5%	115,7
Казахстан	132.771	3,2%	251,5
Холандија	119.651	2,9%	158,2
Азербејџан	118.581	2,8%	186,2
Чешка	111.516	2,7%	105,4

Највећи суфицит у робној размени Војводина је у периоду јануар - април 2024. године **остварила са Босном и Херцеговином** (147,6 млн евра), чему је допринео значајан извоз прехранбених производа и кокса и деривата нафте. С друге стране, негативан спољнотрговински салдо, односно **највећи дефицит у робној размени Војводина је забележила у трговини са Кином** (-359,6 млн евра у периоду јануар - април ове године), као резултат високе вредности увоза робе некласификоване по КД.

Спољнотрговински биланс АП Војводине по земљама,
јануар - април 2024. године (у млн евра)

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁵

Укупна спољнотрговинска размена аграрних производа АП Војводине у периоду јануар - април 2024. године износила је **1,1 млрд евра**, што је за **11,6% више** у односу на размену остварену у истом периоду 2023. године. Међугодишње, **извоз аграра АП Војводине повећан је за 16,9%, а увоз за 4,5%.**

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД 2010)

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2024.	687.334	116,9	449.342	104,5	1.136.676	111,6	237.992
I-IV 2023.	588.156	96,6	430.006	124,7	1.018.162	106,8	158.150
2023.	1.905.813	91,9	1.217.653	102,9	3.123.465	95,8	688.160
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003

У периоду јануар - април 2024. године, **учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу** износило је **20,8%**, док је у укупном **увозу АП Војводине** заступљеност аграра била **10,8%**.

Водећи извозни аграрни производ АП Војводине је **Остала пшеница и наполица**, која је, у прва четири месеца ове године, и поред ниже просечне извозне цене (за 34,1% мг.), због више извезених количина (чак 3,0 пута) остварила вредност извоза од **68,9 млн евра**, што је **204,5% више** у поређењу са оствареном вредношћу извоза у прва четири месеца 2023. године. Слична ситуација је и код извоза **Кукуруза, осталог**.

Међугодишње посматрано, **повећане су извезене количине Шећера белог, у чврстом стању** у БиХ, Македонију, Хрватску и Словенију, и поред тога што је просечна извозна цена у периоду јануар - април 2024. била за 27,1% нижа у односу на исти период 2023. **Главном извозном тржиште за јабуке је и даље Руска Федерација (40,8%)**, али у односу на период јануар - април претходних година, повећане су количине извезених јабука на тржишта БиХ, Мађарске, Шпаније, али и Саудијске Арабије. Од децембра 2023. године, јабуке се из АП Војводине извозе и у Албанију.

Десет најзаступљенијих производа у извозу аграра АП Војводине, јануар - април 2024.

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс $\frac{I - IV 2024}{I - IV 2023}$	Учешће	Тежина (у т)	Индекс $\frac{I - IV 2024}{I - IV 2023}$
Остала пшеница и наполица, остало	68.879	200,8	10,0%	374.959	304,5
Кукуруз, остали	64.216	320,1	9,3%	380.739	487,5
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	57.346	110,0	8,3%	19.020	114,1
Кукуруз, семенски, обични хибриди	33.618	105,2	4,9%	8.131	100,4
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	21.234	131,7	3,1%	7.423	139,1
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	19.047	163,0	2,8%	21.919	212,8
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	18.680	81,6	2,7%	22.684	115,4
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	18.461	103,0	2,7%	17.671	141,9
Јабуке, свеже, остале	15.983	154,6	2,3%	25.236	160,0
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	15.226	93,4	2,2%	9.079	111,2

⁵ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

На увозној страни, у посматраном периоду је у Војводини забележена **смањена увезена количина Соје у зрну, осим за сетву (за 15,2% мг.), Кромпира младог, свежег (за 21,6% мг.), као и Прерађевина од меса, изнутрица, крви, јестивих (за 32,1% мг.)**.

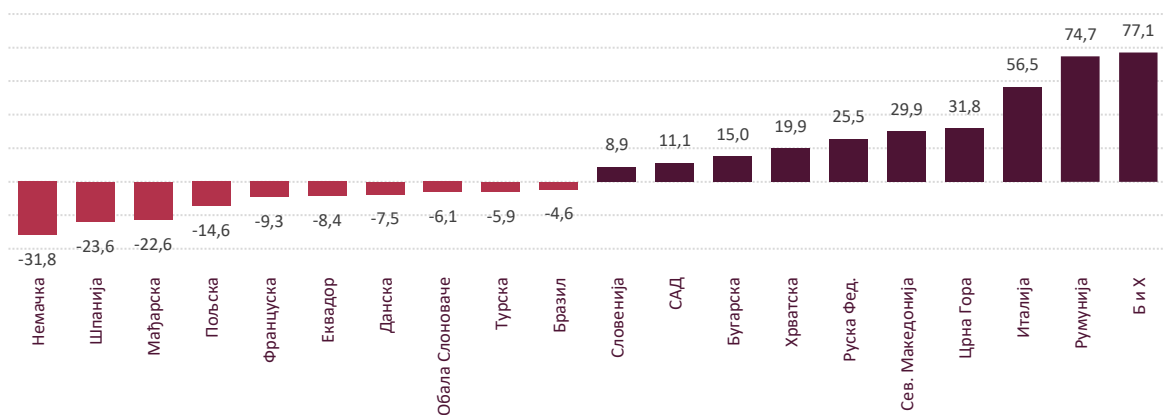
Од десет најзаступљенијих аграрних производа које Војводина увози, у периоду јануар - април 2024. године **три производа се не производе у АП Војводини**. Евидентно је да се **последњих година повећава увоз семена за сетву**. У односу на исти период прошле године **увезене су веће количине Семена сунцокрета за сетву (за 62,1%)**. Такође су **евидентирани веће количине увоза следећих аграрних производа**: Паприка, свежа, Млеко и павлака, Краставци свежи, Чоколада.

Десет најзаступљенијих производа у увозу агара АП Војводине, јануар - април 2024.

Назив производа	Вредност (у 000 евра)	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023	Учешће	Тежина (у t)	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023
Кукуруз, семенски, обични хибриди	28.941	101,9	6,4%	4.892	96,7
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	13.730	172,8	3,1%	4.195	161,4
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	12.861	61,8	2,9%	30.639	84,8
Банане, остале, свеже	9.240	109,9	2,1%	10.026	121,2
Семе шећерне репе, за сетву	8.898	143,4	2,0%	183	121,4
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	7.752	112,6	1,7%	7.450	120,6
Кафа, непржена, са кофеином	7.586	109,5	1,7%	2.365	96,4
Парадајз, свеж или расхлађен	7.048	125,3	1,6%	3.836	151,2
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће < 3%	6.969	172,6	1,6%	2.034	171,2
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	6.231	77,6	1,4%	5.767	104,6

Суфицит у спољнотрговинској размени агара АП Војводина остварује извозом: пшенице, кукуруза, хране за псе и мачке, јабука, брашна, сунцокретовог уља, шећера, тестенине, док **дефицит настаје увозом**, не само производа који се не производе у Србији, него и соје у зрну, меса од домаћих свиња смрзнутог, семенског кукуруза, парадајза, црног лука, млека и павлаке.

Спољнотрговински биланс агара АП Војводине по земљама, јануар - април 2024. године (у млн евра)

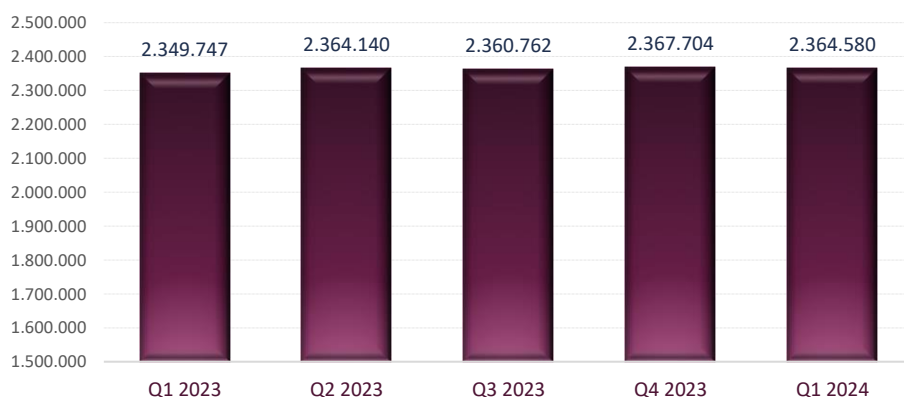
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио **2.364.580** лица, што је за **14.833** запослених, односно **0,6%** више у односу на исти квартал 2023. године, док је у односу на претходни квартал укупан број запослених био мањи за **3.124** лица, тј. за незнатних **0,1%**.

Стопа запослености у Републици Србији износи **50,9%**, а на нивоу Војводине **51,2%**, према Анкети о радној снази РЗС-а за први квартал 2024. године.

Основни генератор нових радних места (без индивидуалних пољопривредника) је и даље **приватни сектор**, где је у првом кварталу 2024. године било за **око 17 хиљада** више запослених него у истом периоду 2023, тј. **1,0%**, док је број запослених у **јавном сектору** већи за **око 2,5 хиљаде** лица, **0,4%**.

Регистрована запосленост у Србији, укупно, по кварталима

Посматрано према модалитетима запослености, у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године, од укупног броја, **1.898.894** запослено у **правним лицима** (80%), **414.777** **чине предузетници**, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност (18%), а 50.909 лица представљају **регистровани индивидуални пољопривредници** (2%).

У односу на први квартал 2023. године, број запослених у **правним лицима** порастао је за **11.079**, тј. **0,6%**, број **предузетника**, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност **повећан** је за **8.239** лица, тј. **2,0%**, док је број **регистрованих индивидуалних пољопривредника** смањен за **4.485**, тј. **8,1%**.

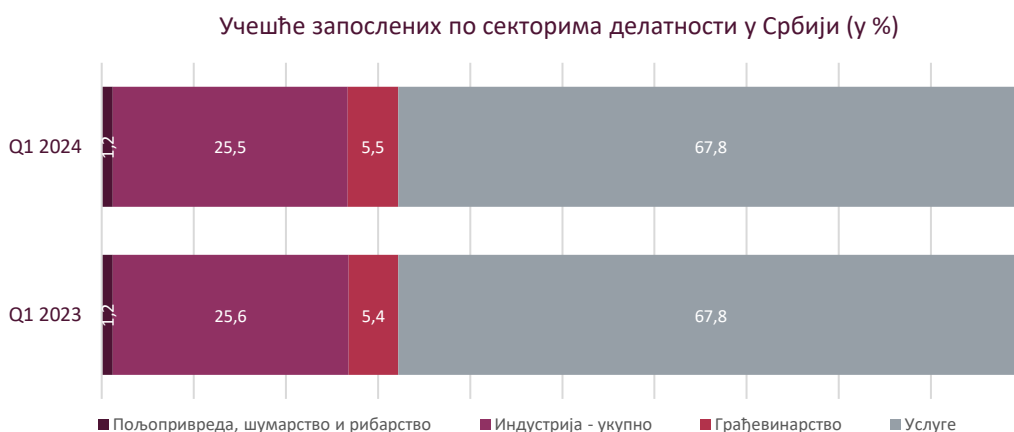
Модалитети регистроване запослености у Републици Србији, међугодишњи раст

Посматрано по секторима делатности, **највеће учешће броја запослених у Србији у првом кварталу 2024. године забележено је у услужном сектору (67,8%),** затим у индустрији (25,5%) и грађевинарству (5,5%), а најмање у пољопривреди (1,2%). У поређењу са истим периодом претходне године, учешће запослених по секторима делатности је остало готово непромењено.

Уже посматрано, запосленост је у Србији у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **највише повећана у сектору Стручне, научне и техничке делатности, за 9,7%,** тј. око 12,5 хиљада лица, и у сектору **Здравствена и социјална заштита, за 8,3% мг.,** тј. око 13,5 хиљада лица, док је **највеће међугодишње смањење запослености** забележено у сектору **Административне и помоћне услужне делатности, за 9,7%,** тј. за око 11 хиљада лица.

Посматрано по статистичким територијалним јединицама, **највећи број запослених у Србији у првом кварталу ове године регистрован је у Београдском региону (36%),** затим у **Региону Војводине (25% од укупног броја запослених на нивоу целе земље),** следи Регион Шумадије и Западне Србије (23%), док је најмање запослених регистровано у Региону Јужне и Источне Србије (16%). У односу на први квартал 2023. године, **запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије** (највише у Београдском региону, за 1,0%, тј. око 8 хиљада лица), **осим у региону Јужне и Источне Србије,** где је забележено смањење запослености за 0,5%, тј. око 2 хиљаде лица.

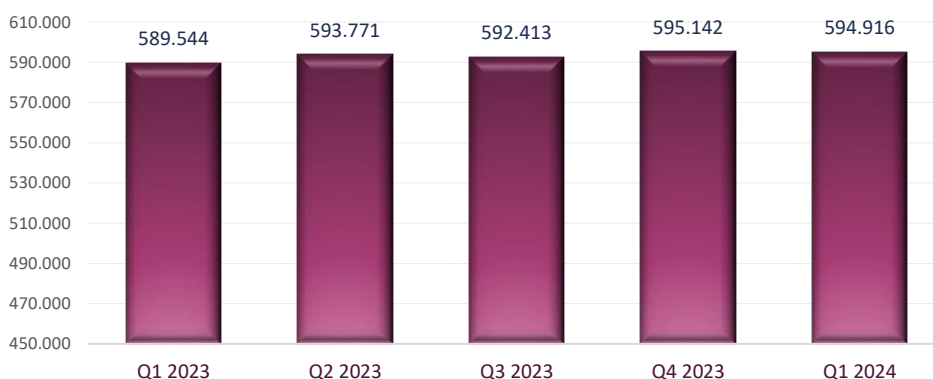
Запосленост по регионима Републике Србије, први квартал 2024. године

Укупан број запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године износио 594.916 лица, што у односу на исти период 2023. године представља **повећање од 0,9% (око 5 хиљада лица),** док је у односу на претходни квартал број запослених у Војводини био готово непромењен.

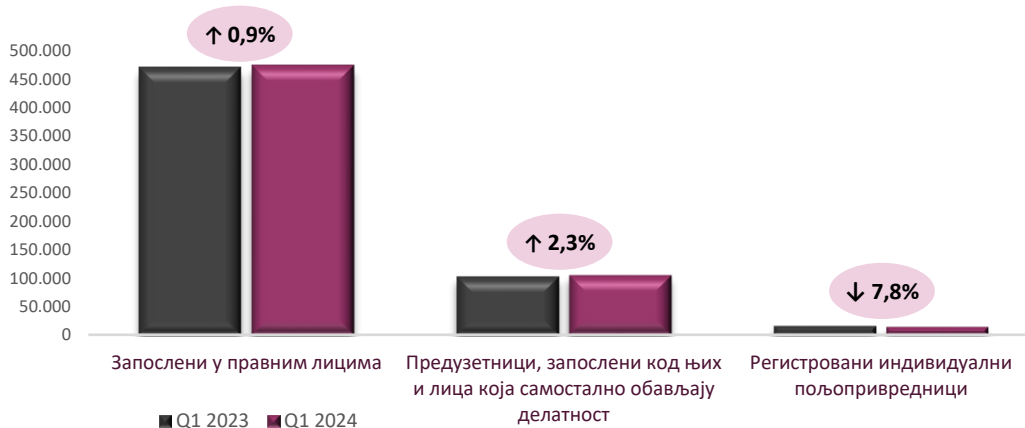

Регистрована запосленост у Војводини, по кварталима

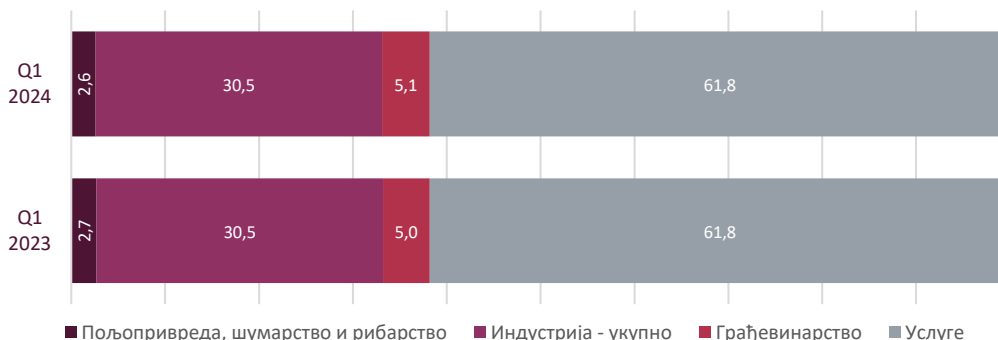
Према модалитетима запослености, у Војводини је у првом кварталу ове године **највише запослених регистровано у правним лицима (474.158, односно 80%)**, што је у односу на исти период 2023. године за **0,9% више**. **Предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност је 105.727 (18%),** што је за **2,3% више** мг., док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника 15.031 (2%),** што је за **7,8% мање** мг.

Модалитети регистроване запослености у Војводини, међугодишњи раст

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у првом кварталу 2024. године **највише запослених регистровано у услужним секторима (61,8%),** потом у **Индустрији (30,5%)** и **Грађевинарству (5,1%),** док је **најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,6%).** Структура регистроване запослености по секторима делатности у Војводини је готово непромењена у односу на исти период 2023. године.

Учешће запослених по секторима у Војводини (у %)

Запосленост је у Војводини у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, највише повећана у сектору **Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%)** и **Здравствена и социјална заштита (за 9,2%)**, док је највеће смањење запослености забележено у сектору **Финансијске делатности и делатности осигурања (-6,8% мг.)** и сектору **Образовање (-6,7% мг.)**.

Запосленост по секторима делатности у Војводини и мг. стопе раста, први квартал 2024. године

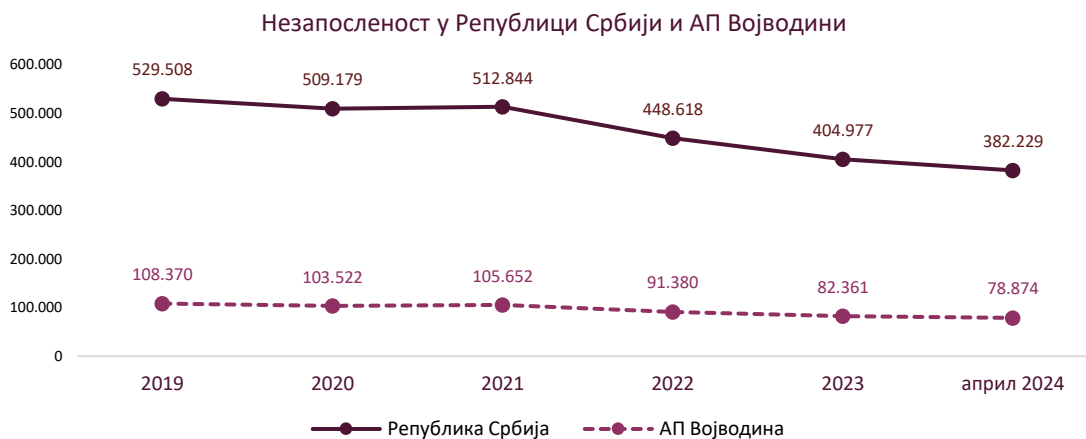
Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У априлу 2024. године забележена је мања незапосленост у односу на април прошле године.

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,4%, а на нивоу Војводине 9,6%, према Анкети о радној снази РЗС-а за први квартал 2024. године.

У Републици Србији је на крају априла 2024. на евиденцији НСЗ-а било **382.229** активно незапослених лица, што је за **34.105** лица, односно **8,2% мање** у односу на април 2023. године. Посматрано према регионима, **највећи број незапослених лица у априлу 2024. регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (36%), а најмањи у Београдском региону (11%).**

У Војводини је на крају априла 2024. године регистровано **78.874** активно незапослених лица, што је за **5.493**, односно **6,5% мање** у односу на април прошле године.

Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су **Програмери (16% укупно пријављених потреба за запошљавањем у априлу 2024).**

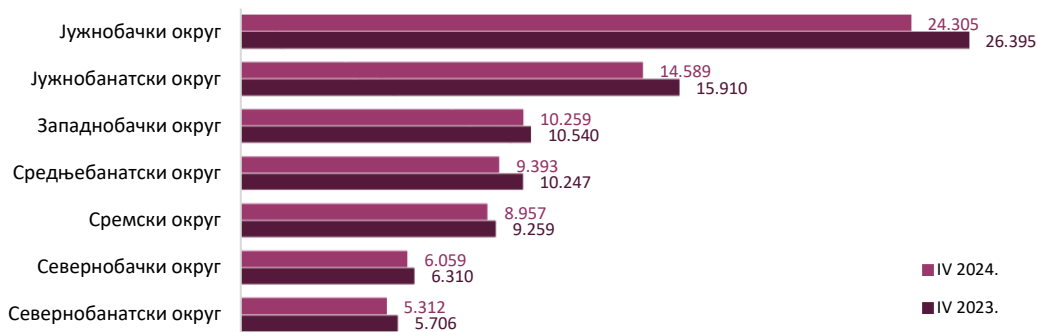
Групе занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији, април 2024. године

Незапосленост је у априлу 2024. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано. Највеће међугодишње смањење забележено је у Средњебанатском и Јужнобанатском округу (по -8,3% мг.), следи Јужнобачки округ (-7,9% мг.), затим Севернобанатски округ (-6,9% мг.), Севернобачки округ (-4,0% мг.), Сремски округ (-3,3% мг.) и на крају Западнбачки округ где је незапосленост смањена за 2,7% у односу на април прошле године.

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

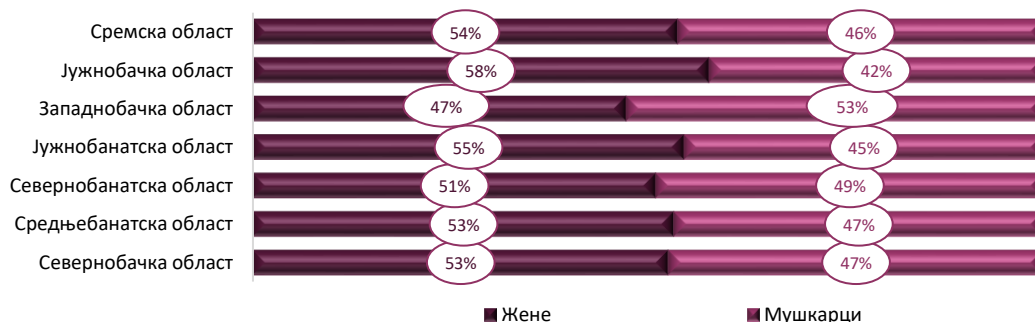
Посматрано према општинама, највећи број незапослених у Војводини бележи Град Нови Сад (13% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи општина Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, април 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	78.874	-	-
Севернобанатски	5.312	Ада (368)	Кикинда (2.068)
Севернобачки	6.059	Мали Иђош (1.415)	Суботица (3.257)
Сремски	8.957	Пећинци (488)	Ср. Митровица (2.067)
Средњебанатски	9.393	Нова Црња (877)	Зрењанин (4.661)
Западнбачки	10.259	Оџаци (1.429)	Сомбор (4.286)
Јужнобанатски	14.589	Опово (559)	Панчево (4.552)
Јужнобачки	24.305	Ср. Карловци (243)	Нови Сад (10.189)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине у априлу 2024. године, 54% су жене, а 46% мушкарци. У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (58% чине жене, а 42% мушкарци).

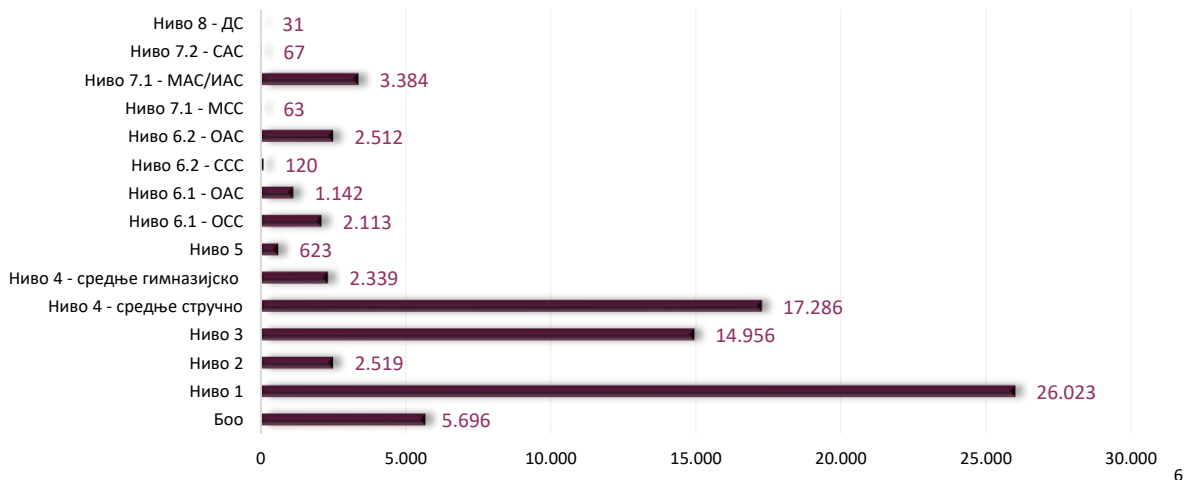
Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, април 2024. године

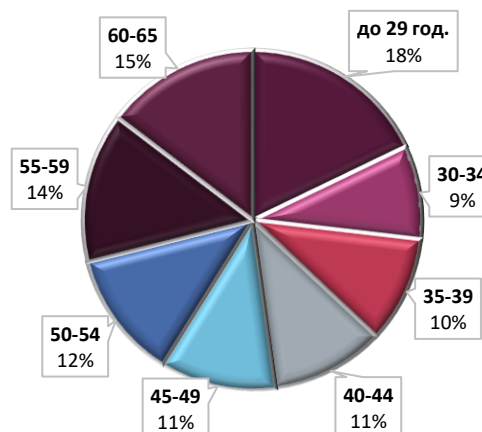
Посматрано према нивоу квалификације, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица са завршеним основним образовањем (33%), а најмање учешће заузимају лица са завршеним докторским студијама (0,04%).

Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, април 2024. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за април 2024. године, **18% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости**. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19% незапослених. **Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 41% укупног броја незапослених.**

Незапослена лица према старости у Војводини, април 2024. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају априла 2024. године, у Војводини је **38% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће**, док је преосталих **62% на посао чекало дуже од годину дана.**

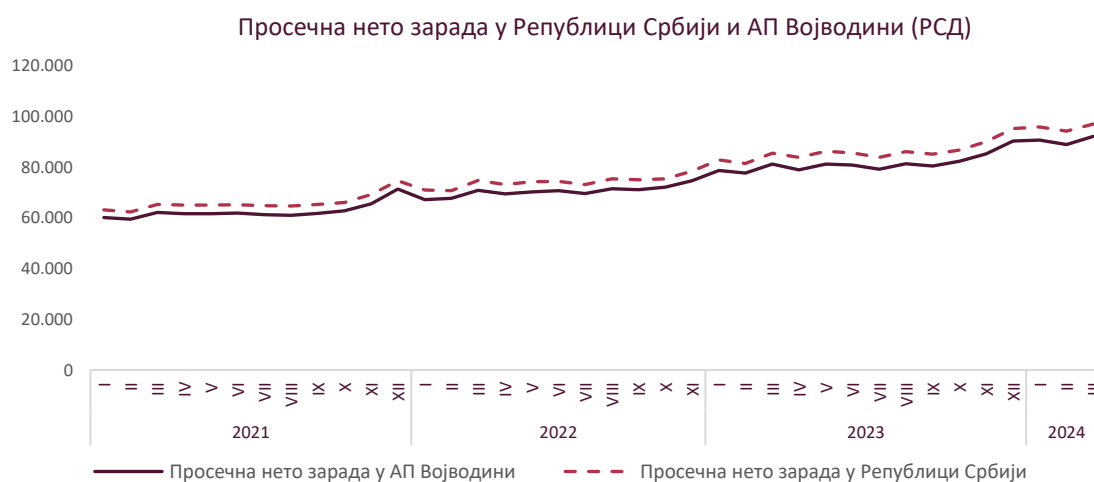
⁶ **Боо** - без стеченог основног образовања и васпитања; **Ниво 1** - основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; **Ниво 2** - стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; **Ниво 3** - средње стручно образовање у трајању од три године; **Ниво 4** - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; **Ниво 5** - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; **Ниво 6.1** - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.1** - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; **Ниво 7.2** - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 8** - докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у марту 2024. године износила 133.373 динара, а просечна нето зарада 96.913 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада номинално је повећана за 13,3%, а реално за 7,9%, док је просечна нето зарада номинално повећана за 13,4%, а реално за 8,0%. У односу на фебруар 2024. године, просечна бруто зарада у Србији забележила је номинални раст од 2,6% односно реални раст од 2,3%, док је просечна нето зарада остварила номинални раст од 3,0% а реални раст од 2,7%. Медијална нето зарада за март 2024. године износила је 72.979 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у марту 2024. године просечна бруто зарада износила 126.849 динара (за 4,9% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 92.050 динара (за 5,0% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 13,6% и 13,5%, респективно. У поређењу са претходним месецом, просечна бруто зарада је већа за 3,2% а нето зарада за 3,6%.

Просечна бруто зарада у Републици Србији је за период јануар - март 2024. године износила 131.893 динара, док је просечна нето зарада износила 95.625 динара. Раст бруто зарада у периоду јануар - март 2024. године у односу на исти период прошле године износио је 15,0% номинално, односно 8,8% реално, док је просечна нето зарада већа за 14,9% номинално, односно 8,7% реално. Раст нето зарада је био вођен растом зарада и у јавном (15,0% мг.) и у приватном сектору (14,9%).

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у периоду јануар - март 2024. године највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 281.961 динар, која је у односу на исти период 2023. забележила повећање од 26.522 динара или 10,4% мг. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у прва три месеца 2024. године, у односу на исти период претходне године, повећана просечна нето зарада. Најнижа просечна нето зарада у посматраном периоду забележена је у области Остале услужне делатности од 52.923 динара, која је међугодишње повећана за 6.381 динар или 13,7%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар - март 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	384.009	281.961
Научно истраживање и развој	269.888	195.761
Ваздушни саобраћај	266.571	198.012
Производња дуванских производа	232.578	170.351
Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова	224.925	163.261

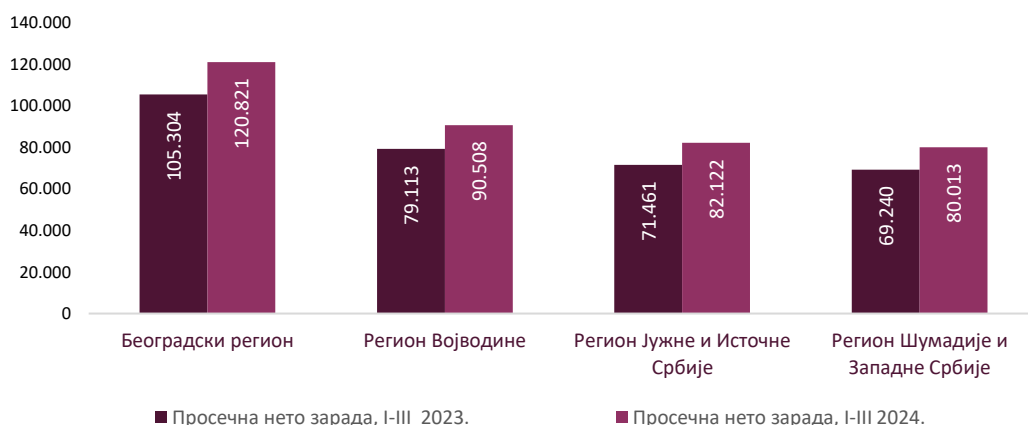
Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности,
јануар - март 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	73.831	52.923
Делатност припремања и послуживања хране и пића	74.528	54.101
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	77.516	56.445
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	80.904	57.929
Производња одевних предмета	82.996	60.565

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у прва три месеца 2024. године у односу на исти период 2023. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у периоду јануар - март 2024. године евидентиран је у Региону Шумадије и Западне Србије (15,6%), а најмањи раст имала је просечна нето зарада Региона Војводине (14,4% мг.).**

У периоду јануар - март 2024. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 25.196 динара, односно 26,3%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

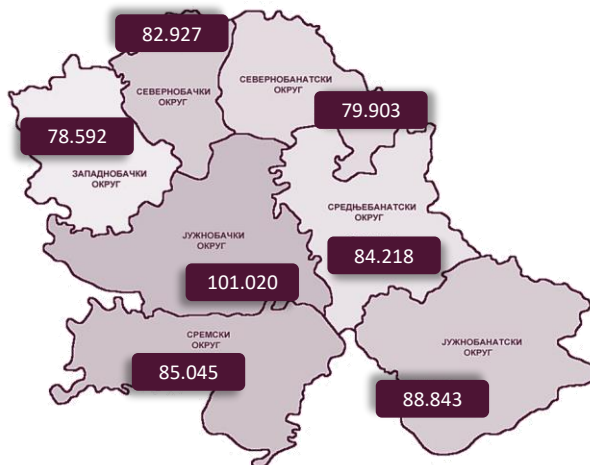
У АП Војводини је просечна бруто зарада обрачуната у периоду јануар - март 2024. године износила 125.000 динара (за 5,2% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 90.508 динара (за 5,4% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом 2023. године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 14,5% и 14,4%, респективно.

Посматрано по окрузима, највишу просечну нето зараду у Војводини у периоду јануар - март 2024. године имао је Јужнобачки округ, у износу од 101.020 динара, док је најнижа просечна нето зарада забележена у Западнoбачком округу, у износу од 78.592 динара.

Једино је Јужнобачки округ у посматраном периоду забележио нето зараду вишу од војвођанског просека (за 10.512 динара или 11,6%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - март 2024. године

Посматрано по општинама, у периоду јануар - март 2024. године највишу просечну нето зараду у Војводини имао је Град Нови Сад, у износу од 112.537 динара и уједно за 24,3% већу од војвођанског просека, док је најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу, у износу од 72.366 динара, која је за 20,0% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са највишом просечном нето зарадом у периоду I-III 2024. (РСД)

Пет општина са најнижом просечном нето зарадом у периоду I-III 2024. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667;
5. Макроекономске анализе и трендови, <https://pks.rs/strana/makroekonomske-analize-i-trendovi-mat>;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/>;
7. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
8. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
10. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
11. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>;
12. Робне резерве, <https://www.rdr.gov.rs/>;
13. Развојна агенција Србије, <https://ras.gov.rs/>;
14. Послови Инфостуд, <https://poslovi.infostud.com/>.

